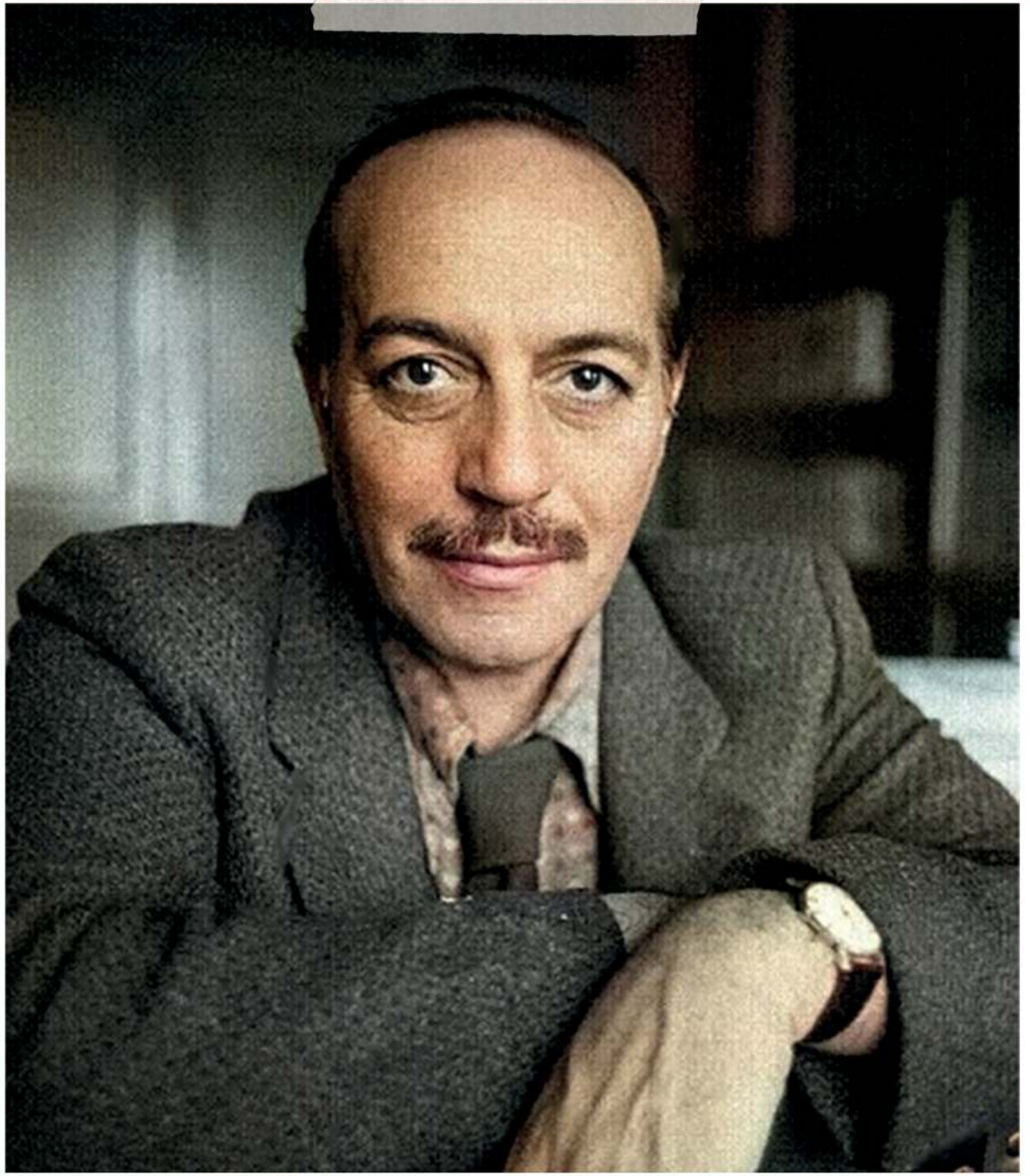

FİKİR PERVER

Fikir, Sanat ve Edebiyat..

SAYI 35 HAZİRAN 2022

C E M A L S Ü R E Y A

te s
nde
rind
, öpu
ıştı biler
bu sat

kayda
uzun P

boş

rda
da

mi
ti

sey seni bekliyor her şey zillmen.
gümen.
elinin değmesmi
gözünün lakunması
ne her şey kel
Seni

DİDA

Ey Türk Gençliđi,

Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir. Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin, en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni, bu hazineden, mahrum etmek isteyecek, dahilî ve haricî, bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şerâitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerâit, çok nâmüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın, bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şerâitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler.

Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakru-zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerâit içinde dahi, vazifen; Türk İstiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır!

Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asîl kanda, mevcuttur!

2017 senesinde başlattığımız "Geleceğimiz Kitapta" adlı köy okullarına kütüphane kurma projemizi 2 yıldır sürdürürken ülkemizdeki genç yazarların ülkesine seslenmesi için 2019 Ağustos ayı itibariyle Fikirperver Dergi olarak karşınızdayız. Amacımız gençlerin hislerini bu dergi vasıtasıyla yazıya dökmesidir. Keyifli okumalar dileriz.

Yazarlarımız

Sevde Berra AYDIN
Şüheda Bice
Mehmet Ali Keskinç
Elif Atamer
İbrahim Ünsal
Rukiye Baştürk
Elif Güzel
Gözde Bolat
Şehaz Orhan
Nihan Şenol
Asya Alin Arslan
İsmail İğdeli
Hiç/Hatice Çemrek Güler
Gülce Yaren Güler
Beyda Topan
Serpil Uysal
Esra Akdaş

Sizden Gelenler

Büşra AYRANCIOĞLU
Beyda TOPAN
Şeyma ARKIN

Editörlerimiz

Merve KAKICI
Meryem ÇAYCI
Özgür AKTAŞ
Sinem ULUDAĞ

Kapak İllustrasyon

Dilayda TURGUT

Tasarım

Bekir ÖZDEMİR
Mehmet Akif YARDIM
Sıla ERGÜN
Yaren GÜZELKARALAR

Sesli Dergi

Büşra AYRANCIOĞLU

Web Tasarım

Emre KIDIR

İletişim

Bengü KURU
Büşra AYRANCIOĞLU
Sevgi YÜKSEL
Sıla Naz KALENDER
Buket DİL

2019 yılında ülkemizin gençlerinin isteklerini dile getirmek için oluşturulan Fikirperver dergi' de siz de yazmak isterseniz bizimle mail yoluyla iletişime geçebilirsiniz.

35. sayı

Haziran/2022

fikirperverdergi.com

▶ Fikirperver Dergi

📷 🐦 fikirperverdergi

fikirperverdergi@gmail.com

Geleceğimiz Kitapta

Kasım 2017' de üniversite öğrencileri tarafından köy okullarına kütüphane projesi bugün itibariyle ulaşmıştır. İncelemek için sosyal medya hesaplarını ziyaret edebilirsiniz.

▶ Geleceğimiz Kitapta

📷 🐦 @geleceğimizkitapta

BİR SÖZ SÖYLE

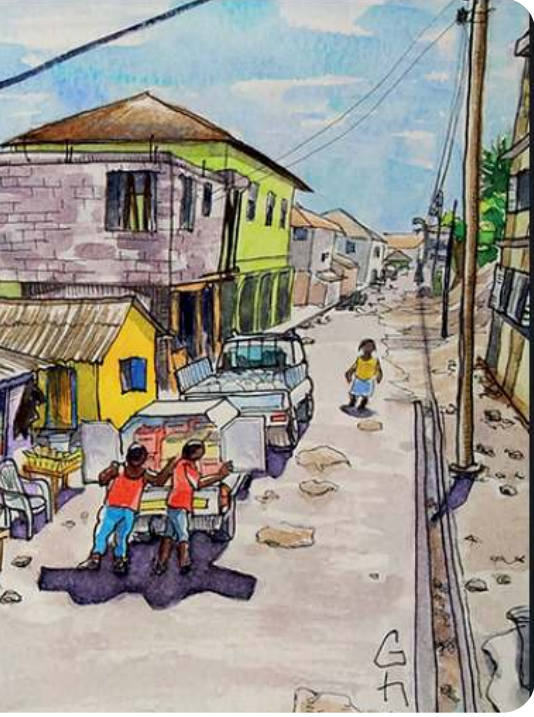
Sussam, diyordu. Sussan ve sussak... Susuşların anlatışlarını dinlesek, hiçbir söz söylemesek. Susarak anlatsak. Sözün bittiği yer ne güzel uzlaşma noktasıdır. Anlatmadan anlamak. Şimdi pencereyi açsam beklesem sen gelsen olmaz ya hani geliversen... Umut etmek olmayacağını bildiği hâlde beklemek ve Cemal Süreya gibi sevmek, sevdiği kadın için ismindeki y harfinden vazgeçmek. Herkesin kaybettiği bir y'si olmuştur şu hayatta. Değil bir cümle bir sözcük olmadan yitip giden anlamsız tek başına ama içinde bir anlam yoğunluğu olan bir kayıp. Gitmek ve susmak...

Gitmek kaybetmek değildir vazgeçmektir. Ne yüce bir duygudur ki onun için ondan vazgeçmek tek başına sevmek... Sevgiyi paylaşmak güzeldir ama vazgeçerek sevmek sevmelerin en yücesidir. Ve bir söz söylemek lazım şairin suskunluğunu anlatan. Bir söz... İçinde prangalar vurulmuş sözcüklere bir söz söylemek lazım. O suskunluğu anlatan bir şiir yazmak içten, samimi ve hür... Ne bir kafiyesi olmalı ne de bir kuralı. Öyle sırasız ve dizesiz bir şiir yazmak lazım.

MEK LAZIM

Gün batımının yalnızlığı gibi içindeki yalnızlığı anlatmak lazım. Hiçbir kalabalığın dolduramadığı ve insana yetmeyeceği yalnızlığı anlatan bir söz söylemek lazım. Acı çeken ruhların sarhoşluğu ile anlatmak. Hayata bir tanım takmak! Ve her seferinde eksik anlatmak. Hiçbir bilginin sözcüklerinin anlatmaya yetmediği hayatı anlatmak. Ta ki son nefes yaklaşınca her şey boşmuş dedirten hayatı. Boşluğun içindeki anlamsız savaşı anlatan bir söz söylemek lazım.

Ve şair devamın da "Sırt sırta versek," diyordu el ele değil sırt sırta bir güç ve dayanışma, el ele verip sevginin mutluluğu değil de belki de boşluktaki savaşta bir dayanışma istiyordu ve ekliyordu "Ağlasak sormasak birbirimize sebebini..." Hangi mevsimi imgeliyordu acaba? Bahar çiçekleri ile bezenmiş ilkbahar yağmuru muydu yoksa sonbaharın son buluşundaki bir son muydu? Ne için ağlıyordu* Sırtındaki sonsuz güvenin dayanağına mı hayata anlam katan sevginin gücüne mi ağlıyordu?

Son olarak sarılıyordu. Hangi zamandı bu, günü yaşamak için güneşin dağların ardından gülümseyerek bütün heyecanı ile dünyayı aydınlatmasındaki bir kavuşma mıydı? Yoksa gün batımındaki alacakaranlığa direnen güneş ışınlarının son damlasındaki bir son muydu?

Elif GÜZEL

KÜÇÜK MAVİ NOKTA

Burası dünya.

Tanıdığımız, sevdiğiniz veya şimdiye kadar duymuş olduğunuz tüm insanların yaşadığı yer.

Büyük kitleleri peşinden sürükleyecek veya devrimler yaratacak her çocuğun doğup büyüdüğü yer. Yaşı kadar çok olmasa da binlerce savaşa, bitmek bilmeyen nefretimize, aptallığımızı, bencillik ve acımasızlığımıza tanıklık etmiş olan yer. Bildiğimiz tek yuva...

Bugüne kadar kendisine yapmış olduğumuz bütün o zulme, sebep vermiş olduğumuz onca ızdıraba

rağmen hâlâ ayakta duran bu bildiğimiz tek yuva, korkarım ki mutlak bir sonun eşiğine giderek ve eğer şımarıkça davranmayı kesip atamazsak gün geçtikçe artan bir hızla yaklaşmakta.

Yarını yokmuşçasına sorumsuz, bildiği tek şey tüketmek olan biz insanoglunun, elinde bu denli kırılgan ve hassas bir cevheri beşik misali sallaması kendi mezarımızı kazmaktan farksızdır.

Doymak bilmeyen gözümüzden ve boğulmakta olduğumuz gaflet denizinde görüşümüz gittikçe bulanıklaştığından dokunduğumuz her şeyi eninde sonunda kül ettiğimizi, birini mahvedince sıkılıp ötekini mahvetmeye başladığımızı görmek istemememiz.

Bu yüzdendir güzelliği bir daha tattırmamaya ant içmiş ellerimizle kendi gözümüzü sınımsız kapatmamız. Yaptıklarımızla ne yüzleşecek cesaretimiz ne de kabul edecek alçak gönüllülüğümüz olmadığından başımızı yarattığımız kati hükmün kendisi hariç her yöne çevirmemiz...

Umursamaktan aciz olduğumuzdandır. Kendi rahatlığımız, keyfimiz için geleceğin insanlarına kaos ve kıtlıktan başka bir şey bırakmazken bir an bile tereddüt etmediğimizden, yaptığımız hareketlerin yol açacağı neticeleri göz önünde bulundurmaktan daha önemli işlerimiz olduğundandır!

Sadece olmuş ve olabilecekleri birbiri ardınca sıralayıp durmakla yetinmek kâfi olduğundan, fazlasını yapmak güç geldiğindedir.

Uyumakta olduğumuz bu sessiz ama derin ve tehlikeli uykunun pekâlâ farkındayız lakin uyanmak için yeterince çaba sarf etmiyoruz.

Umuyorum ki iş işten geçmeden uyanmayı başarabiliriz ve yine umuyorum ki kendimiz için özenle kazdığımız bu mezarın içine bir de kendimizi itekleyecek kadar kör bir zihniyetin esiri olmamışızdır.

Sevde Berra AYDIN

NASIL YAZIYORLAR?

Çok yakın bir arkadaşımda Varlık dergisinin benimle yaşıt olan bir sayısını gördüm. 1 Nisan 1968 tarihli, fiyatı 1 TL. “Onbeş Günde Bir Çıkar Sanat ve Fikir Dergisi, Varlık.”

İçinde “Bir Şairin Serüveni” başlığında Suut Kemal Yetkin, Behçet Necatigil’i anlatıyor. Yetkin yazısında; Türk Şiirinin 1946’dan 1952’ye ve 1968’e uzanan dönemde ne kadar büyük bir değişim geçirdiğinden bahsetmiş, “Şiirde değişme olur mu? İnsan olarak şair de bir toplum içinde yaşadığına göre, şiirde bir değişme olur elbette. Mesele, bu değişimin ileriye doğru uzayan çizgisinde. Bir ileri bir geri giden, bir davranıştan tam karşıtına yönelen, gene çıkış noktasına gelen bir tek gerçek şair gösterilemez. Böyle zikzaklar çizen bazı şairlerimiz kendilerini savunma yolunda: ‘Biz yeni bir şiiri deniyoruz, arıyoruz!’ diyorlar. Benim bildiğim şiir denenmez ve aranmaz, ancak yaşanırdır. Onu yaşayanlar da yaratır. Yaratma ise bir yandan akla, bir yandan da akıl dışı güçlere dayanır. Şair, bilincine vuran ve kökleri bilinçaltının derinliklerine inen duygusal potansiyeli boşaltmaktan başka bir şey düşünmez. Şu var ki bu boşalma şairde, yaşantılarına deri gibi yapışan sözcüklerden

kurulmuş dizelerle olur. Şair için sorun, yaşantılarını yankılayan sözcükleri bulmaktır. Bu olmazsa dış içten ayrılacağı için şiir ölü doğar.”

Yetkin, Behçet Necatigil’in yazdıklarını toplu olarak gözden geçirmiş. Birinci dönemde kendine özgü bir açık söyleşi oluşturan Şairin, ikinci dönemde karanlığa doğru ilerlediğini, dizelerinin gittikçe çözüldüğünü, sözcüklerin yerlerinden edilerek, kavrayışımızdan koptuğunu görürüz diye tanımlamış.

Derginin sayfalarını çevirdikçe sanki yıllar geriye doğru gidiyor. Sarı sayfaları mis gibi kokuyor. Dergi içinde 54 yılın bir yaşanmışlığını barındırıyor. Sanat ve fikir dergisi, doğduğu gibi kalmamış, yarım yüzyıla tanık olmuş. Kim bilir kimler sayfalarını çevirerek okumuş, kimlerin elinden geçmiş,

kimin evine misafir olmuş, sıkı sıkı dolaplarda saklamış, bugüne gelmiş, sahibine ve etrafına nice ilham olmuştur. Şimdi de bana “Cemal Süreya” temalı bu ayın dergisine ilham oldu. Ankara’da şairin adını taşıyan parkın önünden sıkça geçerim. Park mahalle sakinlerine, sabah sporu yapanlara, çocuklara, ağaçların altında dinlenmek, soluk almak isteyenlere bir nefes oluyor. Parkta şaire ait “İki Kalp” şiiri var.

İki kalp arasında en kısa yol:

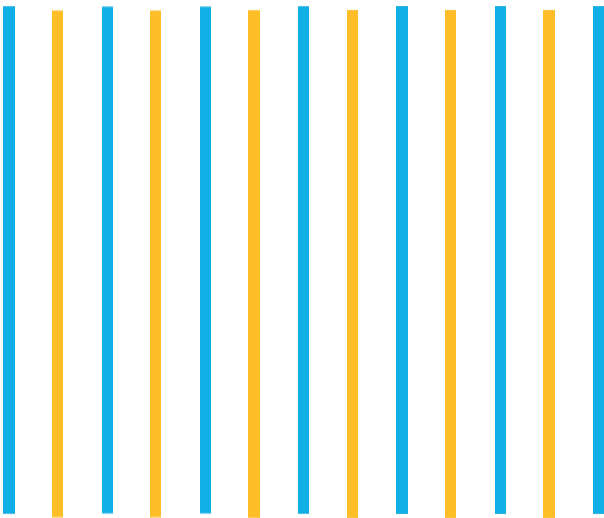
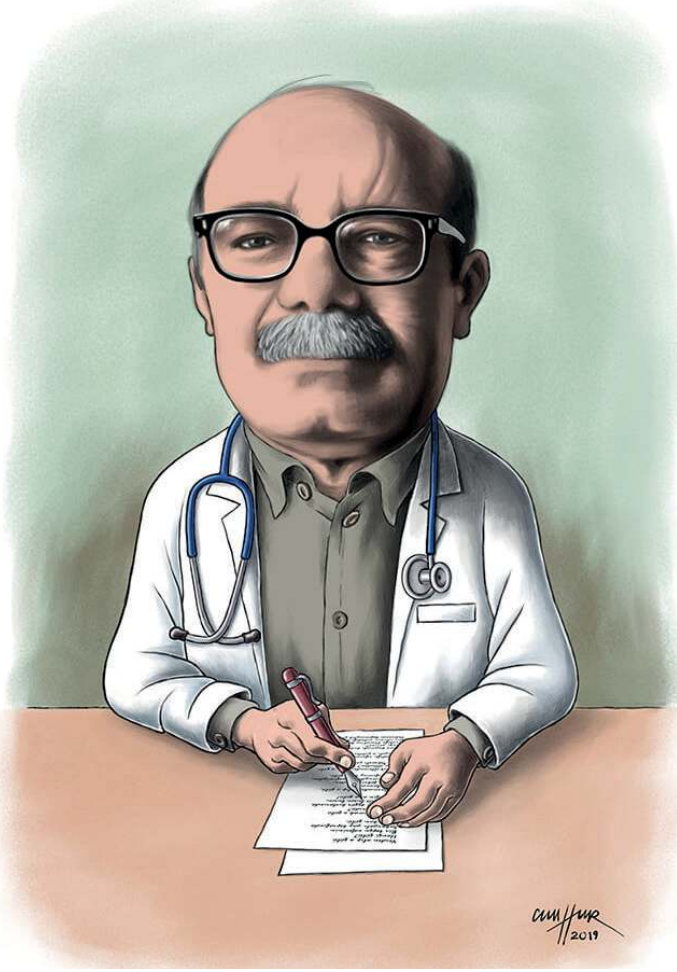
Birbirine uzanmış ve zaman zaman
Ancak parmak uçlarıyla değebilen
İki kol.

...

İşte basılı olan dergi ve kitaplar, raflarda sadece durmaz, yaşama tanıklık eder, sizi geçmişe götürür, anılarla yüzleştirir, gülümsetir, ilham olur. Günümüzün gerekliliği dijital olmak ancak bazen geleneksel metotlar modern metotlardan daha işlevsel olabiliyor. Bazen de geleneksel metotlar ile modern metotlar birlikte kullanıldığında güzel bir sinerji yaratıyor. Yani modern metotlar var diye geleneksel metotlardan vazgeçmemek lazım.

Varlık dergisinin sayfalarını çevirdiğimde Ahmet Köklügiller'in düzenlediği "Nasıl Yazıyorlar?" başlıklı yazıda, Ceyhun Atuf Kansu, Attilâ İlhan ve Yaşar Kemal'in "Nasıl yazarım?" sorusuna cevap verdiklerini görüyorum. Bakın ebediyete göçüp giden, arkasında derin izler bırakan değerli yazarlarımız ne demiş bundan 54 yıl önce. Nasıl yazıyorlarmış?

Ceyhun Atuf KANSU şöyle cevap vermiş: "Nasıl yazarım? Çoğu akşamları çalışırım ben. Küçük notlar tutarım gündüzleri. Bir kâğıt parçasına, okuduğum bir kitabın yaprağına. Ya da bir tümce bir dize bir düşünce gelmiştir aklıma. Onu iyice saklarım. Eve vardığımda o tümceyi o diziyi o düşünceyi bir yere yazarım. Onlardan ileride, bir yazıda yararlanırım. İşte küçük bir takvim yaprağı, 4 Şubat 1968 şöyle yazmışım: "Etimesgut'ta kır kokusu. Tanrı ayırmasın beni kırağalanmış küçük zerdaliden. Bu kokudan. Halk ve doğa kokusundan. Dua." Bu ileride Dua adlı bir şiir için kullanılabilir. Benim gündelik işim çocuk hekimliği. Yazarlık, ozanlık kadar severim hekimliği. İnsanlarla, çocuklarla doğa ile halk ile o sonsuz alışverişimi sağlar... Beni daha çok, doğanın o sonsuz değişikliği, doğadaki değişme ilgilendirir ve onun içindeki günlük insan: Benim insanlarım mevsimlerle, güllerle, zerdali ağaçlarıyla, pulanyalarla, spor toto listeleriyle, banliyö trenleriyle, istasyonlarla, gecekonduyla, çocuklarıyla yaşamının bin bir küçük ayrıntısı ile ilgilidirler... Yürek acısı, açlık acısı, sevi acısı, bunalım acısı. Bu yüzden bir iyileştirici kalem taşıırım ben. Acılara karşı reçetedir yazdıklarım. Çok eski bir şifacının Eskülap'ın otları, çiçekleri, doğadan çekip çıkardığı şifalı içkileri gibi. Beni yazdıklarımında bağlayan ne siyasadır ne din: İnsanları saran acıdır, ölümlülüktür, aradıkları şifadır." Bu dergide yazarların nedenleri Kansu'nun tanımlamalarıyla örtüşüyor ki sanki bu günün Kansular'ı bu dergide gibi...

Attilâ İlhan ise soruya şöyle cevap veriyor: “Ben oldum bittim bu işi önemsemedenmiş gibi yaparım. Belleğim iyidir, o yüzden pek plana şemaya itibar etmem, etsem de sonradan bağlı kalamıyorum ki en iyisi önceden çok genel hatlarıyla eserin vurucu yanını adamakıllı belirlemek, (işin burası çok önemli) belirledin mi belirledin, eğer metodunu iyi biliyor, iyi de uygulayabiliyorsan, hiç korkma başla yazıya, arkası tıklar tıklar gelir. Yalnız özellikle romanlarda, kahra- manların uzun süre içimsıra yaşadığı doğru. Kimileri- ni yazdığım hâlde kurtulamıyorum, sonradan şiirler- de baş veriyorlar, hatta sonraki romanlara giriyorlar. Şiirin daktilo başında evrak yazar gibi yazılacağına da inanmıyorum, bulmaca çözer gibi kâğıdı çekip ba- şında evrak yazar gibi yazılacağına da inanmıyorum, bulmaca çözer gibi kâğıda çekip başında ıkınıp sıkıla- rak hele, hiç. Gelir mübarek, basbayağı eser, ilk mısra sokağın ortasında patlar, bir kaptırırsın kendini, ba- karsın koskoca şiir paldır küldür geliyor, işte orada iş bellekte, şiir yazarken ezberleyebilmekte, tamamlandı bitti mi, sonra evde dök kâğıda, at bir kenara; birkaç ay sonra yeniden çıkarır okur gözüyle bakarsın, iki ya da üç kelimesi değişir, o kadar. Diyeceğim yazar ve ozanların nasıl yazdıkları o kadar da önemli değil canım, asıl önemli olan, ne yazdıkla- rı.”

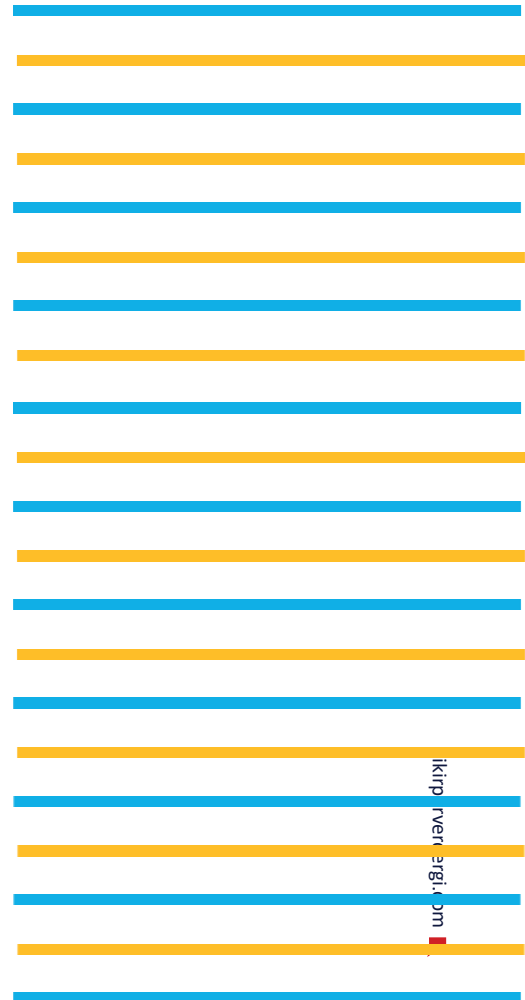
Yaşar Kemal roman ve hikâyelerini nasıl yazdığına şöyle cevap veriyor: “... Masaya yazmağa oturduğumda bütün hikâye, kişiler tamamlanmıştır. Sadece bana yazmak kalmıştır. Yalnız yazmak kalmış demek yanlış olur, insan yazarken de yaratır. Kafada gelişmiş tasarı yazarken daha da zenginleşir. Kafada gelişmiş tasarımın çok zayıflamış olarak yazıldığı da olur. Bu bir hayal kırıklığıdır. Son yazdığım “Ölmez Otu” çok uzun yıllardan bu yana kafamdaydı. Ve roman yazmağa oturduğumda baştan sona bitmişti. Yazarken öylesine geliştirdim ki roman, ben de şaşım. Önce roman kafamda biter demiştim. Yazmağa oturunca bütün bölüm bölüm düşünürüm. Birinci bölümü yazdım değil mi, ikinci bölümü bütün ayrıntılarını düşünür, öyle otururum masaya. Bir bölümü bir gece düşünüp sabahleyin başlayabilirim. Bazen bir bölüme başlamak için 26 gün düşündüğüm olmuştur. Geceleri düşünür sabahları yazmaya başlarım... Yorgun olarıktan hiç yazmam. Çok dinlenmiş olmalıyım yazarken.”

Ebediyete göç etmiş yazarlarımızın, 54 yıl önce Varlık dergisine “Nasıl Yazıyorlar?” başlıklı yazıda, Ceyhun Atuf Kansu, Attilâ İlhan ve Yaşar Kemal’in “Nasıl yazarım?” sorusuna verdikleri cevaplar, bugün, bu derginin yazarlarına, yazmak isteyenlere bir rehber niteliği taşıyor.

Bizi yazmaya iten motivasyonlarımızı kendimiz bulmak, içsel motivasyonlarımızı hep ayakta tutmak, bir insan olarak, birey olarak iz bırakmak için geride hatırlanacak, yol gösterecek, rehber olacak kanıtlar bırakmak için yazmaya, üretmeye devam edenlerimizin çoğalması dilek ve temennisiyle... Sağlıcakla kalın, hoşça kalın.

Mehmet Ali KESKİNKILIÇ

BAHÇE

“Taraçalandır” demişti bir büyüğüm. Eğim çok. Bahçene özenle bak, içine girip dünyanın koşturmacasını, gürültüsünü, doyumsuzluğunu ardında bırak. Sanatına ver kendini, resim yap, oku, araştır, yaz. Bu dünyanın uğultusu varoluşsal yalnızlığımızın sessizliğini dolduruyor, ikame edebiliriz sanıyoruz. O iç sancısından öğrenmek yerine onu bastırmayı, varlığını unutmayı yahut görmezden gelmeyi tercih ediyoruz. Tahammül yok, sabırla dut yaprağı atlas kumaşa dönüşmüyor burada. Akışkan benlikler zahmetsizce inşa ediliveriyor; beğenmezsen at çöpe, hoş geldin yeni ben! Zemine oturtulmamış, çilesi çekilmemiş, başkalarının gözlerinde ve takdirinde büyütölmeye bırakılmış benlikler çağı.

Murat Mentem’in şiiri geçiverir zihnimden bu benlikler bulanıklığımda.

**“Umut yok, kariyer planı var.
Sohbet yok, beden dili var.
Dua yok, kişisel gelişim var.
İtimat yok, alarm sistemi var.
Vefa yok, kredi kartı var.
İnanç yok, moda var.**

Hakikatle aramızda, reklamlarla donatılmış çin malı bir set var.

“Takma kafana’ demeyin bana.

Burada ‘takma kafana’cılık oynamıyoruz.”

Varlıkların, hırsların, yığınların içinde yitiriyor insanlar kelimelerin canını, kavramların özünü. Anılar, bir üst versiyonu alınan telefonun hafızasında birikiyor ama kalbe inmiyor, orada demlenmiyor. Mayası tutmuyor yaşamışlıkların. Kavramlar bulanmış, uğultular derinlere sinmiş, imajlar hoyratça bağırmakta. Diyor “Buradayım” kendinden emin. Zarf alımlı, görkemli. Mazruf aceleye getirilmiş, vakit mi var inceliklere, derin düşünmeye... Onca uğultunun, kalabalığın, hızın ve karmaşanın oluşturduğu cümlelerin öznesi ‘insan’a çıkmıyor. Yol almaya daha güzel yenilmeye ne gerek var Şevket Hocam! İlmek ilmek tertemiz bir kilim bırakmak... Kilim mi kaldı Şerif Hocam! Hoşça bak deyince insan kendini küçük tepeciklerin tasarımcısı sanıyor Memduh Hocam.

“Taraçalandır” demişti bir büyüğüm.

Bu bulanık benliklerin katmanlarından inşa edilen uçurumda nefes almak zor. Bilginin kirletildiği ve bilgeliğin kadrine kıymet verilmediği yerde kelimeler de yorgun düşüyor, örseleniyor, kırılıklarıyla sessizce bulunmayı bekliyorlar. Buldum ben de. Onca uğultunun içinden, bahçemin tam ortasında, hayat suyunun derinlerinden bir mercan buldum.

Yüzlerce cümleye bedel, tek bir kelime “İstiğna”. Ne gözlerim dikkat kesildi daha önce bu kelimeye, ne kulaklarım işitti. Sitelere, yaşam alanlarına, avm'lere, plazalara, sosyal medya vitrinlerimize uğramadı bu kelime ondandır belki hiç kar-

şılaşmadık. “Gönül tokluğu” demekmiş. Azın bereketini, huzurunu ve sukûnetini sunarmış talip olana. ‘Daha’nın peşinde ömür boyu koşmak yerine ‘bu kadarı kâfi’ diyebilmekmiş. Sadeliğin bilgeliğinde nefes almış bu kelime. Eşyanın az olduğu, insanların ‘çevrimiçi benlikleri’yle değil kendi özleriyle ‘şimdi ve burada’ olduğu, muhabbetin kalplere indiği mekânlara uğrarmış. Bahçenin iklimini yumuşatmış, ruhu acıkan misafiri besler, esintisiyle serinletirmiş. Bahçesine “istiğna” sinmiş insanlar sığınaklar gibiymiş. Bahçeler gezdim, ağaçlarında soluklandım, meyvelerinden tattım, akıl danıştım, değerlerine şahitlik ettim kendimce oradan biliyorum. Benliklerin uğultusu yoktu o bahçelerde. Umut vardı, muhabbet vardı, itimat vardı. Gelen hoşça ağırlanır, atlas kumaştan bir kilime oturtulur, düşmüşsen aldığın yaralar iyileştirilir, yolcuğun için azık hazırlanır, uğurlanır. Böyle böyle bereketlenir bu bahçe.

“Aramakla bulunmaz ama bulanlar arayanlardır” derler. Aramalı, o bulanık benliklerin uğultusunu nasıl dindiririz derince bir düşünmeli, hakikatle aramıza yerleşen o çin malı seti yıkmalı.

Niyet, toprak, su, gayret ve umut nelere kadir, seyretmeli.

Serpil UYSAL

BİR YAZ GÜNÜ

Güneşin küsmeden parladığı
Kuşların özgürce kanat çırpıtığı
Umudun hiç solmadığı
Bir yaz günüydü.

Çimenlerin ezilmediği
Kimsenin tepişmediği
Sevginin, saygının eksilmediği
Bir yaz günüydü.

Kavganın hiç görülmediği
Seslerin yükselmediği
Selamsız geçilmediği
Bir yaz günüydü.

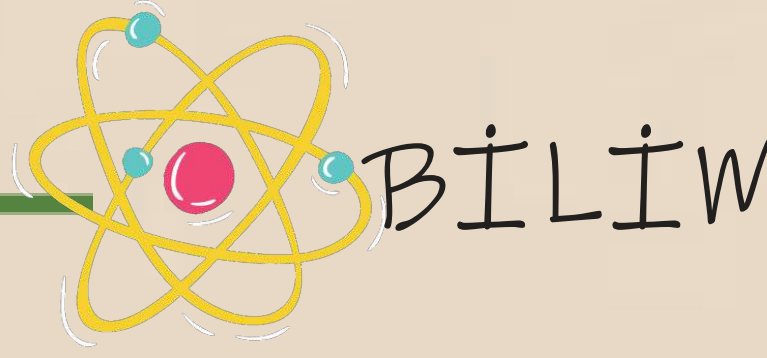
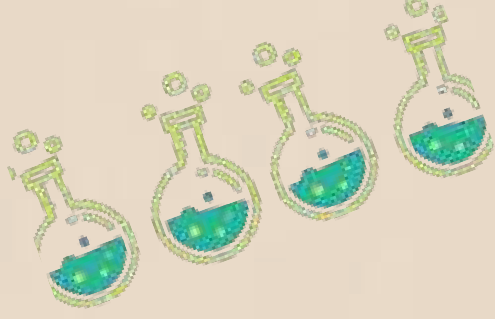
Çiçeklerin eksilmediği
Ağaçların kesilmediği
Çöplerin yerlerde gezinmediği
Bir yaz günüydü.

Gülüşlerin solmadığı
Kötü sözlerin olmadığı
Çınarların yorulmadığı
Bir yaz günüydü.

Yunus'ların unutulmadığı
Duaların eksik olmadığı
Vermekten usanılmadığı
Bir yaz günüydü.

Verilenin, yitmediği
Kalanın, gitmediği
Sevginin hiç bitmediği
Bir yaz günüydü.

Rukiye BAŞTÜRK

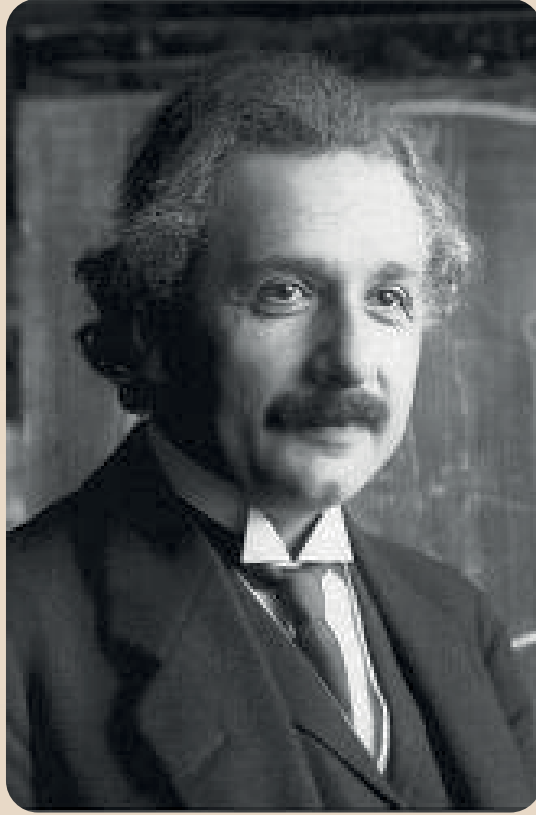
Bilim, evren ve fizik denince aklımıza gelecek ilk isimlerden Einstein'ın; yine uzay ve zaman denildiğinde akla gelen ilk teorisi Görelilik Kuramı'dır.

“Teoriye göre; bütün varlıklar ve varlığın fizikî olayları izafidir. Zaman, mekan, hareket, birbirlerinden bağımsız değildirler. Aksine bunların hepsi birbirine bağlı, izafi olaylardır. Cisim zamanla, zaman cisimle, mekan hareketle, hareket mekanla ve dolayısıyla hepsi birbiriyle bağımlıdır.”

Üzerinde düşünüldüğünde dehşet bir şey. Yani demek istiyor ki; burada bir kelebek kanat çırparsa dünyanın diğer tarafında fırtına olması muhtemel.

Görelilikte hangi maddeler var;

Cisimler hızlandıkça zaman cisim için daha yavaş akmaya başlayacaktır, ışık hızına ulaşıldığında zaman durmalıdır.

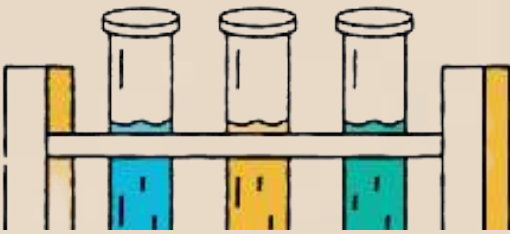

Şimdi biraz düşünelim. Ne demek istiyor bize Einstein?

Hani bazen küçük yaşlarda bir sürü iş yapan ve dolu dolu hayatlar yaşayan insanlarla karşılaşırız ve “Onun da yirmi dört saati var benimde. Nasıl bu kadar şey yapabilmiş?” deriz ya! İşte bence bu fizik yasası tam olarak onunla ilişkili. Yani Einstein'ın bahsettiği cisim, biziz de aynı zamanda. Ne kadar hızlı ve aktif bir hayat yaşarsak o kadar uzun gelir günler ve uzar zaman. Bilimin tam olarak efsunlu yerleri buraları; hayatla bir, iç içe.

Devam edelim, başka ne diyor bize bu Görelilik Kuramı?

Cisimler hızlandıkça hareket doğrultusundaki boyları kısalmaya uğrayacaktır. İkizler paradoksu. Uzayda kalan ikiz kardeşlerden biri dünyada diğeri uzayda. Sizce

PERVER

sonuç nedir, boyları ve yaşları nasıl değişir?

-Meraklısına, bakınız "İkizler paradoksu"-
Cisimler hızlandıkça kütlelerinin bir kısmı kinetik enerjiye dönüşür, durağan kütleye sahip cisimler hiçbir zaman ışık hızına erişemeyeceklerdir.

Durursan, çalışmazsan ve çabalamaktan vazgeçersen, hiçbir zaman ışık hızına ulaşamazsın demek istiyor sanki... İlk öğrendiğimde fizik dersinde "Aaa..." demiştim "Eşyanın matematiği aynı bizim ruhlarımızı anlatıyor."

Belirtmek isterim ki bu yasaların fizikte asıl karşılıkları da bulunmakta, benim anlatmaya çalıştığım şey; hayatın neden bilim üzerine kurulu olduğu. Tüm fizik yasaları, matematik; bizim ve bizde evreniz.

Gelelim özel göreliliğin son maddesine, Hiçbir cisim ışık hızından hızlı gidemez. Mutlak bir güç ve enerji var evrende. Bizim onu geçmemiz 1905 yılında Einstein'ın ortaya attığı özel görelilikten beri mümkün olmadı. Aynı şekilde diğer maddeler de halen geçerliliğini koruyor. Korumakla beraber ilk yazıda bahsettiğimiz galaksimizin merkezindeki kara deliğin fotoğrafı da bunu bir kez daha kanıtlamış oldu.

Çözülemeyen milyonlarca sorun ve gizem, evrenin en derinlerinde saklı. Belki ben belki sen belki o. Çözecek olan biziz. Ve biz evrendeki yıldız tozları...

Kendinize iyi bakın, bilimle kalın!

Elif ATAMER

HAYAT SAHNESİNDE

Hayat okulunun kulisinde yazılan senaryolar, hemen ön taraftaki sahnede can buluyor. Senaryolarda ne yazıyor diye hep merak etsek de yaşadığımız her hadisede başrol olmayı seviyoruz. Bazen fazlasıyla can sıkıyoruz, daralıyoruz ve dehlizlerde yitip gitmek üzere kayboluyoruz. Zaman zaman kendi kayboluşlarımızın farkına varamasak da birileri fark ederse tekrar bulunma umudumuz yeşeriyor. Salih Baba'nın dediği gibi: "Kaybolduğun bilinmezse arayanın olmaz. Aranmazsan bulunamazsın. Bulunmazsan kurtulamazsın." (Vuslat dizisi, 7.bölümden alıntı.)

Yaşadığımız her şey bir şeylerin habercisiyken ardında saklı olan hikmetleri görmek haddimizin çok üstündedir. Evet, kuliste yazılanları bilmiyoruz, sadece sahnede bu yazılanları seyrederken kimi zaman panikliyoruz kimi zaman da teslim oluyoruz. Bu senaryoyu kontrol edemeyişimizle çoğu zaman kaygı denizinde boğulurken buluyoruz kendimizi. Başıma ilk defa böyle bir şey geliyor. Ne diyeceğimi bilemiyorum, gibi ifadelerle şaşkınlığımızı dile getirmeye çalışıyoruz. Ne o tamamiyle dile gelebiliyor ne de biz tam anlamıyla rahatlıyoruz. Kendimize yük ettiklerimizle daha doğrusu

her sahnede yüklerimize yenileri ekleyerek yola devam ediyoruz. Anbean yol çetinleşirken nefesimizi de tüketmeye başlıyoruz. Beklenmedik sürprizlerin ardındaki kontrol etmek ya da bilmek hırslığımızı biraz yumuşattığımızda yüklerimiz de hafiflemeye başlıyor. Sert yanlarımız esnedikçe yumuşarken bizim de kırılma noktalarımız azalıyor. Elimizdeki cam top esnek bir topa dönüşüyor. Her yeni sayfada oynayacağımız yeni sahnelere daha kolay alışıyoruz. Topumuzun elimizden kayıp gitmesi eskisi kadar korkutmuyor.

Zamanla öğreniyoruz ki topumuz her an düşebilir. Biraz hoplar, azıcık zıplar, bir iki turlar, sonra dönüp tekrar bize gelir. Bu esnada topumuzu yitirdiğimize üzülme yerine onun bu esnekliğine seviniriz. Olur ya da 'olmazlardan kurtularak, "Neden olmasın?" veya "Olması için neler mümkün?"

sorularına doğru evrilişimizi izlerken, kendimize dışarıdan bakabiliyor olmanın tadına varırız. Bunun bu kadar kolay olmadığı aşikâr, lakin her şey bir adım bir bakış ve bir hareketle başlıyor. Biz de zamanla yüklerimizi indirmek istediğimizi söyleme hâminden indirme eylemine geçiş yapıyoruz. Esas hafiflik ve esneklikle buluşma da bu anlarda gerçekleşmeye başlıyor. Ne demişti Salih Baba: “Kaybolduğın bilinmezse arayanın olmaz.” O hâlde kendimize dışarıdan bakmamız kaybolduğumuzun bilinmesi için ilk adım

olabilir mi? Başkalarının bizi görmesi ve tutup çıkarması çok güzeldir, lakin her zaman birilerini beklemekle geçen bir ömrün kendisi de kaybolmuş değil midir? O hâlde ilk adım DÖN BAK KENDİNE olabilir mi?

Köşelerimiz, kenarlarımız, çizgilerimiz, iç ve dış açılarımız nelerdir? Köşegenler ile bunların oluşturduğu ve bizi oluşturan parçalar neler? Kenardan ayrıta, köşegenden cisim köşegenine geçerken kendimize neler katıyoruz? Zübde-i âlemsin sen, üç boyuta sığamayacak kadar enginken iki boyutta sıkışıp kalabilecek kadar acizsin. Canım Yunus Emrem’in: “Ölüm-den ne korkarsın, korkma ebedi varsın” deyişiyle sınırları aşan âdemsin sen. Hem emaneti cesurca yüklenen hem de emanet şuurunu idrak edemeyecek kadar cahilsin. Öyle misin, böyle misin? li misin, aciz misin? Sonlu musun yoksa sonsuz mu? İdrakte misin, idrakin aczini idrakte mi? Nerede olduğunun farkında mısın? Sahi söylese-ne, kimsin sen?

Soru sormak güzel şey. Sorgulamak çetin, cevaplamaksa kükremiş sel gibi bendi çiğneyip aşan bir canavar. Cevaplar ise bu canavarın gönlüne düşen katre-i merhamet. Aslında canavar sürekli sel olup aşmaktan çok yorgun ve istiyor ki ben de kendi yolumda imil imil akıp gideyim. Canavar da sensin, cevaplar da sende saklı. Onun her mücadelesinin seni yorması hep bu arayışı yüzünden. Sen de haklısın, çünkü cevapların sende saklı olduğunun henüz

farkında değilsin. Cevapları bulmak için arşivlere girdiğinde, dosyaların üzerindeki tozların genzine kaçıyla öksürürken cevaplara yaklaştığını hissedersin. Dosyanın üzerindeki yazıları okuyup heyecanlanınca içinden çıkacak belgelere ilişkin tereddütlerin de baş gösterir. Kimi dosyalar kilitlidir, paslanmış kilitleri açmak sandığın kadar kolay olmayabilir. Çünkü ne anahtar vardır görünürde ne de şifreye dair herhangi bir ipucu! O anda aramakla her şeyin bulunamayacağını anlarsın. Ee ne yapacaksın? Kilitli dosya yeniden tozlu raflara mı dönecek? İşte burada senin çaban ve gayretin sahneye çıkacak. Herkesin bir rolü var bu hayat sahnesinde, şimdi sahne onların. Hiçbir zaman senin planladığın akışta oynamayacaklar, bu seni çoğu zaman bir hayli zorlayacak. Kim dedi sana kolay olacağını? Sen sana geleni keşfetmek istiyorsan Kaf Dağı'na talip olmuş, orada yaşayan Anka Kuşu'nu görmek için Hüthüt önderliğinde yola çıkan kuşlara katılmışsın demektir. Yolda niceleri telef olurken her vadide yepyeni kapılar açılmıştır. O kuşların yitip gitmelerini gözünün önüne getir, seninkiler ne ki? Onlar canlarından oldular bu yolculukta, sen bir kilite mi asılı kaldın? Kilitin anahtarı da şifresi de senaryonun içinde bir yerlerde saklı. Hangi sahnede canlandırılacağını bulmak senin vazifen. Sen vazifeni yap ve daima hatırla!

Bulanlar arayanlardır.

Beyda TOPAN

ÜSTAT CEMAL SÜREYA

*Oturdum bir ırmağın önüne
Çarşaf gibi dalga dalga akıyor
Şimdi bir ırmağın önündeyim
Masmavi, yemyeşil, tertemiz.*

*Elime aldım şiir kitabını
Okudum, okudukça derinlere daldım
Ne kadar güzel yazmış Cemal SÜREYA
Ne kadar güzel anlatmış Sevda Sözleriyle.*

*Güneş hafiften yüzüme vuruyor
Kuşlar şiirime fon müzik oluyor
Dalgalar sanki bir şiir misali
Ben ise onları yazan bir şair.*

*Dalgalar sesimle bütünleşiyor
Cemal SÜREYA'nın sözleriyle buluşuyor
Sevda Sözleri'ni dinliyor usulca
Bizi dinliyor, sesimizi, duygularımızı...*

*Ey dalga söyle sen bana
Sen de hissettin mi hissettiklerimizi
Sen de daldın mı o şiirin derinliklerine
O Cemal SÜREYA'NIN kalbine yoldaş olabil-
din mi?*

*Ne kadar güzel anlatmış değil mi ?
Ne kadar derine dalmış değil mi ?
Duygumuza, kalbimize ne kadar güzel do-
kunmuş
Üstat Cemal SÜREYA...*

Gözde BOLAT

Bazı yazarlar vardır aradan yıllar geçmesine rağmen okuyucuları mutlaka kendinden bir şeyler bulur, yazar ile kuvvetli bağ kurarlar. İşte bu yazarlarımızdan biri de Fatma Aliye'dir. Yaşadığı dönemin zorluklarına rağmen kabuğunu kıran, kendini geliştiren, kadın haklarını savunan, Türkiye'yi yurt dışında temsil eden ve yazdıklarıyla da günümüz toplumunun hâlen kanamakta olan yaralarına merhem olan bir yazar. Eserlerinin üzerinden yıllar geçmesine, devir değişmesine rağmen biz kadınların kendinden birçok şey bulacağı rehber niteliğinde eserler yazan bir öncü kadın. 1900'lü yılların Türkiye'sinin genel sosyokültürel yapısında, kadınların söz hakkına sahip olmadığı bir dönemde, son derece cesur bir şekilde kadın haklarını savunan yazarımız.

Fatma Aliye, İlk kadın cemiyetinin kurulmasına, şehit aileleri ve gazilere yardım toplanmasına destek olmuştur. Kızılay Derneği'nin ilk kadın üyesidir.

Eserleri 20. Yüzyılın başında Chicago'da sergilenen ilk kadın yazarımızdır. Yabancı ülkelerde Fransızca bilen bir Türk kızı olarak bulunmuş ve ailesini onurlandırmıştır. Bunun yanında çok kadınla evliliğin sakıncaları, kadınların eğitilmesi, çalışması, aile bütçesine katkıda bulunması konularında yazılar yazmıştır. Edebiyat dünyasına, 12 kitap, 8 çeviri kitap, yabancı dillere çevrilmiş 4 kitap, 36 makale kazandırmıştır. Yaptıkları ile bir çok kadına cesaret vermiştir.

Fatma Aliye'nin tüm kitaplarını çok severim ama aralarından en çok sevdiğim iki tanesi; Refet ve Levayihi Hayat'tır. Refet kitabında, çocukluktan genç kadınlığa, elindeki tek sermayesi akli olan yoksul bir kızın öğretmen okulundan mezun olarak tek başına ayakları üzerinde durma hikâyesini anlatır. Kitaptaki çok sevdiğim sözlerinden bir tanesi şudur.

"Herkes kendini sevdirmenin, herkes tarafından hürmet görmenin yalnız güzellikle olmayıp çalışmakla, kazanmakla, öğrenmekle, ilim bilmekle de olacağını göstermek istiyorum. Bu sevilmenin, bu rağbet görmenin öyle kaybedilebilecek, çalınabilecek bir servete, gençlik âlemine özgü geçici güzelliğe benzemediğini anlatmak istiyorum. Onlar sahiplerini alınları buruştukça, saçları ağardıkça, vücut pörsüdükçe terk eden vefasızlardır. Onlar bana rağbet etmemişlerse ben de onlara tenezzül etmiyorum! Benim kazanmaya ve ele geçirmeye çalıştığım huylar ve erdemlerin ise en büyük ve en güzel süsleri derin düşüncelerle buruşmuş alın ile ilim uğrunda ağarmış saçlardır."

GÖKYÜZÜ
PARLAYAN
YILDIZ
FATMA

ZÜNDE AN BİR DİZ: ALİYE

Levayihi Hayat kitabı ise, beş kadın (kardeş/ arkadaşı) karakterin, birbirlerine yazdıkları mektuplardan oluşmaktadır. Osmanlı Dönemi'nde kadınların gözünden evliliğe ve aşka dair farklı bakış açıları sunulmaktadır. Aşk, evlilik ve kadının bu koşullar altında bulunduğu konum örneklerle tartışılmaktadır. Yazarımız bu olaylar dahilinde ve geleneğin de dışına çıkmadan kadınların tüm duygularını açıkça okura sunmaktadır. En sevdiğim alıntı ise şudur; İnsan da bir nevi hayvan değil mi? İnsanı hayvandan ayıran, üstün kılan faziletleri ve övgüye değer güzel huylarıdır. O şereften kimi çok pay almış, kimisi az...”

Evet Fatma Aliye, eserleri ile zaman mekan aşan cesur, öncü bir kadın. Şuan kendisi hayatta değil. Biz onu görmedik o da bizi görmedi. Kendisiyle oturup iki çift laf edemedik, konuşmalarını dinleyemedik. Fakat aradan yıllar geçse bile yazdıkları ile ne kadar güçlü bağlar kuruyoruz kendisiyle. Onu, yazdıkları ve yaşadıkları ile seviyoruz. Bize öncü olduğu için biz kadınların hakkını savunduğu, zamanın şartlarına aldırılmayıp elinden gelen çabayı göstererek aslında insanlığa yararlı ne kadar güzel işler yapılabileceğini bize öğrettiği için onu çok sevdim. Sevgili Fatma Aliye ışıklar içinde uyu. Biz kadınlar senden çok şey öğrendik ve öğrenmeye devam ediyoruz. İyi ki cesur davranıp bizlere bu güzel ve paha biçilmez eserleri bırakmışsın. Hayat mücadelen ve yazdıkların bütün genç kızların, kadınların yoluna ışık olsun. Seni seviyoruz.

Esra AKDAŞ

GÖMMEDEN ÖNCE BİRAZ GEZDIRİN BENİ

“Bizi bir kamyonu doldurdular,”

diye anlatıyor Cemal Süreya hayatının belki de ilk belki de en büyük belki de en ıstırap yüklü hatırasını. Ve devam ediyor “Tüfekli iki erin nezaretinde. Sonra o iki erle yük vagonuna doldurdular. Günlerce yolculuktan sonra bir köye attılar. Tarih öncesi köpekler havlıyordu.” Dersim isyanı sebebiyle Erzincan’dan Bilecik’e, o tarih öncesi köpeklerin havladığı, o zayıf, cılız ve küçük bedenine, kendinden çok büyük bir korkunun yüklenmesine sebep olan Bilecik’e göç eden-ettirilen Alevi Kürt-Zaza bir ailenin dört çocuğundan biri Cemalettin Seber. Sonrasında Cemalettin’i kısaltarak ‘Cemal’ yaptığı yanına sevdiği isimlerden biri olan ‘Süreyya’yı eklediği, bir iddia sonucu bir ‘Y’yi kaybederek kendine yani bizlerin onu tanıdığı hâliyle “Cemal Süreya”ya kavuştuğu biliniyor.

Bilecik Birinci İlkokulu’na başlayan Süreya hepimizin hayatımızın bir yerinde, bir şekilde, birileri tarafından uğradığımız zorbalıkla tanışıyor “Sümüklü Kürt”. Bu lakabın onu çok incittiğini, kalbinin bir yerlerini acıttığını ilerleyen yaşlarında fark ettiğini paylaşıyor bizlerle. Üvey annesi Esmâ’nın zulmünden -ki gerçek bir zulümden bahsediyoruz; kız kardeşlerinin saçlarından tutup kuyudan sarkıtacak kadar insanlık dışı bir zulümden- kaçmak için parasız yatılıya devam ediyor. İstanbul Haydarpaşa Lisesi’nde şiirle tanışıyor ve bizim Cemal Süreya’mız ikinci kez dünyaya orada geliyor.

“Utangaç bir adamım ben, bir şeyin fiyatını sorarsam almak zorunda hissederim.” diyerek tanımladığı sosyal hayatındaki çekingenliğini özel hayatında pek göremiyoruz. Yaptığı 4 evliliği, birçok nişanlılık süreci, Tomris Uyar ile ilişkisi, meşhur şiirine ad olmuş gizli aşkı ‘Üvercinka’sıyla magazin değeri yüksek bir özel hayata sahip oluyor şairimiz.

1986 senesinde Trt'de Doğan Hızlan ile yaptığı bir sohbette biyografisini řu şekilde özetliyor şairimiz:

- 1931 yılında doğdum.
- 1937 yılında annem öldü.
- 1944 yılında Dostoyevski okudum ve o gün bugündür huzurum yok.

Hayat bu kadar işte. Bizden bağımsız ama tamamen bizi ilgilendiren bir doğum bizden bağımsız ama içimizi delip geçen ölümler ve huzurumuzu kaçırın kelimeler. Ama herşeye rağmen herkesin tutunacak dallar aradığı bir hayat. Bu kadar işte.

Süreya'nın tutunduğu dal 'dilın köpüğü' olarak nitelediği şiirleri oluyor. Dünyaya dil içerisinden, kelimelerin ardından bakıyor, dönüp dolaşıp onlarla oynuyor, kelimelerine sığılıyor. "Benim şiirim bir yerde gülen bir yerde ağlayan şiirdir." diyerek anlattığı üslubuyla aslında tam olarak insanı anlatıyor, bizleri şiirleştiriyor. "Benim şiirimi anlamak isteyen; Üvercinka, Beni Öp Sonra Beni Doğur ve Uçurumda Açın eserlerimi inceleyebilir." önerisiyle bize kendi dilinin anahtarlarını veriyor.

Ve bir gün, 1990'ın soğuk bir Ocak günü, havadan daha soğuk, havadan daha uğursuz bir haber geliyor. Usta şairimiz Cemal Süreya kalp krizi sonucu 59 yaşında hayatını kaybediyor. Cenaze aracı hareket ederken hem öğrencisi hem arkadaşı Sunay Akın "Durun," diyor. "Durun ve şairin dizelelerini hatırlayın; Gömmeden önce biraz gezdirin beni." Bundan güzel vasiyet mi olur. Cenaze aracı Haliçe kırıyor direksiyonu ve şair gömmeden önce çok sevdiği İstanbul'u geziyor.

...

Hayat hâlâ çok kısa

Ama inan kuşların hiç uçası yok artık Sayın Süreya!

*Cemal Süreya'nın hayatı ve şiiri hakkında detaylı okuma yapmak isteyen arkadaşlarıma, Feyza Perinçek ve Nursel Duruel'in çalışmasıyla hazırlanan, pek çok yönüyle bir Cemal Süreya portresi olan "Şairin Hayatı Şiire Dahil" eserini -nacizane tavsiye edebilirim.

Şüheda BİCE

ÇOCUK GELİŞİMİNDE SPORUN ÖNEMİ

Öncelikle günümüz teknoloji çağılunca maalesef bu durum çok avantaj sağlamış oluyor gibi görünse de çocuklar içinde bir o kadar tehdit oluşturmakta. Sürekli hareketsiz bir nesil yetişmekte, bundan dolayı çocukların kilolu sağlıklı bir büyüme içine girdiklerini görüyoruz ve aynı zamanda sadece sosyal medya veya oyun arkadaşlığı sebebiyle asosyal ve içine kapanık olmaya başlıyorlar.

Bu durum nasıl ortadan kaldırılabılır? Kesinlikle sporla... :)

Sporla tanışan çocuklar fiziksel açıdan sağlıklı daha aktif aynı zamanda çok sayıda gerçek arkadaş edinerek daha sosyal ve aktif bir hayata kapılarını açarak gelişimleri olumlu yönde şekillenmiş oluyor.

Bunların yanı sıra başarı anındaki sevinçlerini diğer arkadaşlarının üzüntü durumlarına göre abartmadan yaşamayı karşılaştıkları zorluk ve hatalarda nasıl tepki vermeleri gerektiğini öğrenmiş oluyorlar.

Sporla birlikte duygularını, sahip oldukları gıda ve malzemeler gibi ekipmanlarını paylaşmayı öğrendikleri için bencillikten uzak paylaşımcı özellikleri artarak düşünceli birey olma yolunda ilerliyorlar.

Çocuklar 3 yaşından sonra yüzme jimnastik gibi sporlarla tanıştırılmalı vücut kas koordinasyonu geliştirilmeli. Ebeveynler çocuklarındaki gelişimleri çocuklarının yaşlarıyla aynı ortama girdiğinde ne kadar farklı olduklarını göreceklerdir. Çocuklar 7 yaşına kadar temel motor beceriler dediğimiz süreçle karşı kalmaktadırlar.

Nedir bu temel motor beceriler?

Tutma, yürüme, sıçrama, denge, el ayak göz koordinasyonu, fırlatma gibi özelliklere temel motor beceriler denir.

Erken yaşta sporla tanıştırılan çocukların kendilerinden yaşça büyük çocuklardan daha yetenekli daha uyumlu daha rahat hareketler sergilediği yapılan araştırmalar sonucunda da açıkça görülmektedir.

Kendi çalıştırdığım 3 yaş grubu sporcularımdaki gelişmeleri bizzat takip ederek başladıkları seviyeleri ve ne kadar gelişim gösterdiklerini anlatmak istiyorum.

SPORTPERVER

Bazı sporcu çocuklarda en temel farklar zıplama denge kontrolü gösterilen hedefe fırlatma kendisine fırlatılan nesneyi tutma yaşlarıyla aynı ortamda daha rahat olma istediği ya da istemediği şeyleri anne babaya değil doğrudan söylemesi gereken kişiye söylemeleri.

Bunlar biz büyüklere göre sıradan olması gereken şeyler gibi gözükse bile çocukların gelişim aşamasında dikkat edilip yönlendirilmesi gereken durumlardır.

En sık karşılaşılan durumlar maalesef maddi yetersizlik oturulan çevre içinde çocuklara yönelik salon veya hocaların olmaması.

Bu durumda ebeveynler ne yapmalı?

Ebeveynler internet üzerinden yaş grubuna göre eğitsel oyunlar ve çocuk sporları videoları izlemeli öğrendikleri oyun ve hareketleri büyük bir sabır ve titizlikle çocuklarının gelişimine yardımcı olmaları gerekmektedir.

Böylelikle çocuklar hem eğitim hem sosyal hayatlarında başarılı olmaları için gereken tüm özellikleri kazanabilir hem de eğitim hayatları bitince eğitici rollerine hazır olabilirler.

Bunların hepsi sporla temellendirilebilmektedir. Sporun öneminin hiçbir şekilde küçümsenmemesi gerektiğini ve öneminin ne kadar değerli olduğunu siz okuyucularımızla paylaşmak istedim.

Çocuk küçüklükten yetiştirilmezse büyüdüğünde hem sağlık hem de ruhsal açıdan tüm olumsuzluklara karşı zayıf kalacaktır. Lütfen ebeveynler olarak geleceğimiz olan çocukların gelişimine yardımcı olalım.

Böylelikle geleceğimizi emin ellere alalım hem sağlıklı hem de yardımsever geleceği inşa etmiş olalım.

Sürekli sporla geçen sağlıklı bir hayat ve tükenmeyen enerjiyle, hoşça kalın. :)

İbrahim ÜNSAL

Bir yazıydı kalbimi kâğıda tutuşturan

Veya bir kelime...

Ve bir inanç

Ve hepsinin içindeki o hiç.

Hiç'in derinliklerine iniyor kalbim daha sonra

Derin, derin, daha derin...

Hep derin...

Gidebildiđi kadar derine iniyor kalp.

Kendini buluyor hiçlikte

Belki bir řiirdi bu hiç, belki bir kelime

Veya sadece hiçlikte buluyor kendini insan.

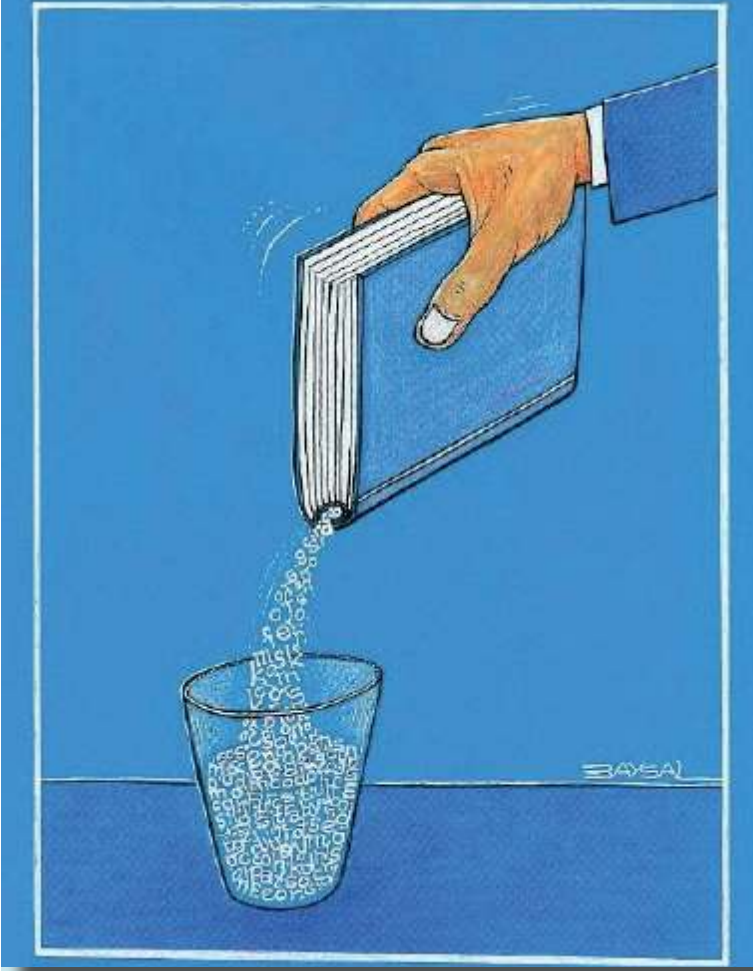
Ne de olsa "İnsan bu, su misali."

HIÇ

Gülce Yaren
GÜLER

“UMUT BELKİ DE GELECEK SAYFADADIR.KAPATMA KİTABI”*

Diğer edebi türlerle karşılaştırdığımızda Türk şiirinin edebiyatımızda özel bir yeri vardır. Başlangıç olarak İslamiyet öncesi döneme kadar uzanan ve bundan dolayı da oldukça köklü bir birikime sahip olan bir şiir geleneğine sahibiz. Türk şiirinin geçmişi, Türk tarihi hakkında bilinen ilk yazılı kaynaklar olan Göktürk Abidelerinden daha eski, bilinen ilk sözlü edebiyat ürünü olan sagu ve koşuklara dayanmaktadır. Diğer edebi türlerle kıyaslandığında bu geçmiş Türk şiirine ayrıcalıklı bir konum kazandırmaktadır. Örneğin “Türkiye’de roman var mıdır?” sorusuna “Evet, ne kadar futbol varsa o kadar,” cevabını veren ve Türk romanının sınırlarımız dışına çıkamadığını iddia eden eleştirmen Fethi Naci, Türk şiiri söz konusu olunca oldukça olumlu konuşmaktadır. Tabii bu noktada roman sanatının 16 ve 17. yüzyıllarda batıda ortaya çıkan Avrupalı bir sanat dalı olmasının mutlaka bir etkisi var. Tarihteki ilk örneklerden sonra Türk şiir geleneği birçok yeni damarla beslenmiş ve gitgide zenginleşmiştir. Türk şiirinin en parlak devirlerinin şairlerin gelenekten ayrılmadan geleneği geliştirme gayret ve düşüncelerinin en üst düzeye ulaştığı devirlere rastlaması bu yüzdendir.

Türk şiir serüveninin Cumhuriyet sonrası ana damarlarından birisi de İkinci Yeni olarak adlandırılan akımdır. 1940'lı yıllardan sonra ne başını Rıfat Ilgaz, Arif Damar ve Atilla İlhan'ın çektiği toplumcu şiire ne de Orhan Veli Kanık, Oktay Rıfat ve Melih Cevdet Anday'dan oluşan Garip şiirine doğrudan bağlanamayan yeni arayışların olduğunu görüyoruz: Behçet Necatigil, Sabahattin Kudret Aksel, Asaf Halet Çelebi, Cahit Külebi, Bedri Rahmi Eyüboğlu, Özdemir Asaf ve İlhan Berk gibi serbest nazımla kendine özgü birer şiir tarzı geliştiren şairler bunlar. 1950'li yıllarda ise Muzaffer İlhan Erdost, Edip Cansever, İlhan Berk, Cemal Süreya, Turgut Uyar, Sezai Karakoç, Ece Aylan, İsmet Özel ve Ülkü Tamer gibi şairlerden oluşan özellikle kendilerinden önceki Birinci Yeni diye de anılan Garipçilerin kısır kalma

larına ve kendilerini tekrarlamaları üzerine onlara bir anlamda tepki olarak doğan bir akım ortaya çıkıyor. Siyasal, toplumsal ve kültürel gelişmelere bağlı olarak yeni arayışlara yönelen anlamca kapalı, soyutlamalara, çağrışımlara ve imgelere dayanan ve İkinci Yeni olarak adlandırılan bu akım aynı zamanda Türk şiirinde her devirde yeni arayışlara yönelindiğinin de bir göstergesidir.

Bu yazıda İkinci Yeni akımına dahil olan Cemal Süreya'dan bahsetmek istiyorum. Asıl adı Cemalettin Saber olsa da yazar olmayı kafasına koyduğunda değiştiriyor ismini Cemal Süreya'ya. Gerçi soyadını da üniversitede sınıf arkadaşı olan Sezai Karakoç'la girdikleri bir iddia sonucu Süreya'ya değiştirdiği söylenir. Anlatılanlara göre her ikisi de aynı kıza âşık olurlar. Onun için yazdıkları şiirleri birbirlerine okurlar ve aralarında bu kızla arkadaşlık etme üzerine bir iddiaya girerler. Kaybeden fiziksel ve bedensel olmasa da ömür boyu taşıyacağı bir şeyle cezalandırılacaktır. İddiyayı Cemal Süreya kazanırsa Sezai Karakoç'un ismi Sezai Karakoç olarak değişecek, Sezai Karakoç kazanırsa Cemal Süreya'nın isminden bir "y" harfi çıkacak ve Cemal Süreya olacaktır. İddiyayı Sezai Karakoç kazanır ve Cemal Süreya'nın isminden bir "y" harfi atılır. Bir iddia üzerine Sezai Karakoç ile birlikte olduğunu öğrenen genç kız çok kızar ve başka sorunların da etkisiyle memleketine geri döner. Bu duruma çok üzülen Sezai Karakoç da ünlü Mona Rosa adlı şifreli şiirini yazar. Başka bir söylentiye göre de soyadındaki 'y' harfini Üvercinka şiirini âşık olduğu ve Üvercinka adını verdiği başka bir kızdan ayrılmasının arasına düşürdüğü söylenir. (1) Sanki bu ad 'Güvercin Kadın' tamlamasının kısaltılmışı gibi geliyor bana.

Cemal Süreya'nın çocukluk yılları annesinin ölümü ve üvey annesinin baskıları nedeniyle çok zor geçer. İlkokulu dayısının yanında okur. Okumaya ve yazmaya olan isteği daha o zamanlarda ortaya çıkar; eline ne geçerse okur. O kadar okumaya meraklıdır ki 1931 doğumlu şairimiz "Benim edebiyatla ilgili olarak ikinci bir doğum tarihim var: 1943. Dostoyevski'yi okudum ve ondan sonra hiç huzur kalmadı bende," diyor bir söyleşisinde. Daha 12 yaşında Dostoyevski okuyan ve etkilenen bir çocuk! Varın nasıl bir şahsiyetten bahsettiğimizi siz düşünün. Üvey anneden kaçmak için parasız yatılı olarak okur Bilecik Ortaokulunda. Okulda kaldığı ilk gece için "çoğu kişinin ağladığı o ilk gecede, sevinçten sabaha dek uyuyamadım," diyor anılarında. Yatılı bir okula giden çocukların ailelerinden uzakta yaşadıkları o ilk günlerde kimse görmesin diye herkes yattıktan sonra yorganı çekip ağlamayı deneyimleyen biri olarak, Cemal Süreya'nın baba evinde üvey anne yüzünden neler çekmiş olabileceğini ve yatılı ortaokula neden gittiğini anlayabiliyorum. İşte bu yıllarda başlıyor şiir yazmaya. Ortaokul sıralarında kızıl saçlarından etkilendiği için yazdığı şiirleri topladığı ilk şiir defterinin ismi olan 'kızıl saçlı Mısrarlar'ın esin kaynağı olan Seniha ile evlenir. "Seni sevdiğim anda her şeyim kızıl oldu/ Masmavi defterime kızıl satırlar doldu..." diye yazar bu defterdeki bir şiirinde. Bütün okul öğrenir aşkı. Ama bir arkadaşı şiirindeki 'kızıl' kelimesinden dolayı "sana komünist derler!" diye uyarınca "Seni sevdiğim anda her şeyim yeşil oldu, Masmavi defterime yeşil satırlar doldu," diye değiştirir şiirini. Altı defa evlenip boşandığı söyleniyor; sanırım gerçek aşkı bulmaya çalışıyordu her seferinde. Üvercinka adını verdiği toplu şiirlerinin bulunduğu kitabında "Ben ömrümde aşk nedir bilmedim / Sühey

la'yı saymazsak ha ha ha," demesi de bu yüzden olabilir. Daha sonraları yazacağı bir yazıda "Allah'ım bana öyle bir eş nasip et ki; ömrümün son demlerinde bile gözlerine baktığımda kalbim ilk günkü gibi çarpsın!" duası kabul olmuştur inşallah!

Ortaokuldan sonra yine yatılı olarak okuduğu lisede kendi kendine eski yazı öğrenip eski edebi metinleri okumaya başlar ve bir de Fransızca öğrenir. Artık tam bir şair olma yolunda hızlı adımlarla ilerlemeye başlamıştır. Yazdığı şiirlerde nükte ve ironi somutluk bulurken, özellikle halk şiirinden de esintiler bulmak mümkündür:

"Seni bir kere öpsem ikinin hatırı kalıyordu / İki kere öpsem üçün boyunu bükük."

"Daha nen olayım isterdin / Onursuzunum senin."

"İşte bu da kim bilir kiminki / Bir de dik açısı var ama ne dik açısı / En ufak tepeleri o yaratmış sanırsınız."

"Kim demiş aşk uğruna ölmek zor? / Uğruna ölünecek aşk bulmak zor."

Şair ve şiir arasındaki ilişkiyi şöyle açıklıyor Cemal Süreya:

"Şairin evreni dildir. Bu evren içinde her şair kendi izlenimlerini, yorumlarını, psikolojik konumlarını kendisi getirecektir. Her şair dilin tadını ayrı ayrı çıkaracaktır. Öte yandan şiir; en kolay bir yaşantıyı anlatsın, en somut bir ilişkiyi gösterebilir, yine de geride evren içinde kişi oğlunun

durumunu tartışan felsefi bir yön taşıyacaktır. Onun yapısından, karşılaştığı gereklerin bittiği şeylerden geliyor bu. Ancak şair kişi kendinden çıkacak dilin içinde kendi reflekslerine rahat, çok özgür bir devinme olanağı kazanacak ki bu gerçekleşsin. Diyeceğim, şair için kişilik her şeydir.” (2)

Çocukluğundan itibaren onu etkisi altına alan sözlü kültür geleneği ve özellikle de halk hikâyelerinin renkli dünyası zihnini şekillendirir. Gündelik hayattan alıp kendine özgü bir üslupla kullandığı sözler alamet-i farikası olur Cemal Süreya'nın. Hayatının ilerleyen dönemlerinde şiir anlayışını izah ederken hayatla insan arasındaki bağlantının yaşayan kelimeler aracılığıyla cereyan ettiğini söyleyecektir: “Şair yaşadığı kelimelerle kurar şiirini. Yaşadığı yani günlük konuşmasına, oturmasına, kalkmasına... bağladığı kelimelerdir ki şairle dış evren arasında sağlam bir ilgi kurabilir. (3)

“Sen bakma bu kadar hüznü şeyler yazdığımıza; ben çok gülerim ve gülerken kimse yalan olduğunu anlayamaz.”

Kendi şiiri için de şöyle diyor:

“Şiirim tamamlanmamış bir şiirdir. Sanırım hiçbir zaman da tamamlanmayacak. Çünkü tamamlanamaz nitelikte bir şiirdir o... Gülümsemeyle hüznü yan yana gider benim şiirimde...

Özgürlük ve kendine güven durumu beni hep lirizme, sıkıntı ve bunalmı ise hep humour'a atmış. Küfürden kaçma girişimimin yarattığı bir şeydir belki de bende humour. Çocukluk günlerimi düşündüğümde, böyle bir olay vardı gibi geliyor. Bir şeyi aşağılamaktan kurtarma, işi şakaya vurma” (4)

“Üşüyor musun? Üzülme bee! / Gel yanıma. / O kadar yaktın ki canımı; / Uşurursun. / Üşümezsin bir daha. “Kimse benimle oynamıyor diye ağlayan çocuk! Sen büyü hele, bak ne oyunlar oynayacaklar seninle” “Gitmek istiyorum azizim gitmek / kes bi uzaklara giden bilet;/ cam kenarı değil, can kenarı olsun.” “Öyle bir sihirbazdın ki; / beni bile kaybettin.” “O beni herhalde sevmiş! Oysa ben onu her halde sevmiştim.”

Türk edebiyatı eleştirmenlerinden Mehmet H. Doğan'a kulak verelim ne-ler demiş onun şiiri için: "Cemal Süreya'nın şiirinde en can alıcı öge, dil ve imgedir. Onu Birinci Yeni geleneğine bağlayan da ondan kesinlikle ayıran da dile yüklediği imge gücüdür." Edebiyat araştırmacısı Rauf Mutluay da şöyle diyor:

"Müthiş bir işçilik, derinliğine bir arayış, tamamen özgün bir duyarlılık; bütün bunları kaynaştırırken dile de okuyucuya da yakın gelen bir içtenlik." İkinci Yeni şairlerinden Ülkü Tamer'in tanımlaması ise şöyle: "Cemal Süreya büyük bir inceliğin şairidir."

Ben son sözü her ölümün erken olduğunu hele hele Cemal Süreya'ya hiç yakışmadığını dizeleriyle anlatan başka bir ustaya, arkadaşı Turgut Uyar'a, bırakmak istiyorum:

"Cemal Süreya ölmüş diyorlar: / İlahi azrail!.. / Cemal Süreya ölür mü hiç!"

İSMAİL İĞDELİ

* Daha önce hiçbir yerde rastlamamıştım Cemal Süreya'nın bu sözüne. Yaşama sevincini artıran, her anın yeni bir başlangıç olduğunun altını çizen ve gelecekte umut kesmemizi anlatan bu sözü çok sevdim ve yazı ile pek ilişkisi olmasa da başlıkta kullanmaya karar verdim. Ve bu söze nazire olarak "Umut belki de gelecek sayıdadır / Okumaya devam et," diyorum Fikirperver okuyucularına. (Çaldımsa da miri malı çaldım!)

- 1) www.armadillokitap.com/üvercinka-siiri-ne-anlatiyor-hikayesi-ve-incelemesi
- 2) Cemal Süreya (2006). Şapkam Dolu Çiçekle-Toplu Yazılar I, İstanbul: YKY.
- 3) Cemal Süreya (2006). Şapkam Dolu Çiçekle-Toplu Yazılar I, İstanbul: YKY.
- 4) Feyza Perinçek - Nursel Duruel, 'Cemal Süreya - Şairin Hayatı Şiire Dahil', Can Yayınları

MEĞER NE ÇOK YANARMIŞ CANI İNSANIN

“Annem çok küçükken öldü

Beni öp, sonra doğur beni” der şair.

Ama önce öp. Önce öp ki; senin var olduğunu anlayayım. Sonra benim varlığım bana kanıt olsun. Beni öp ki; sen yaşarken de olsa ölü anne olmadığımı bileyim. Sonra beni doğurmasan da olur.

Belki de bunları anlatmak istemişti şair, belki de değil. Çıkarılan farklı anlamların ne önemi vardı ki? Şiirlerin en güzel yanı, herkesin kendi imgesindeki zenginlikte yüzmesi değil miydi zaten? Cemal Süreya'nın şiirlerini anlamak, onun hayatla ilgili derin, yası, yarım kalmış yaşamını anlamayı gerektirir. Her okuyana göre bu anlamların değişmesi demek, şairin dizelerinde nesnelere de canlandırması, onlara hayat vermesi değil midir? Hatta dokunup onlarla imge dünyamızda konuşmaktan geçmez midir?

Göçün en onur kırıcı, en umutsuz hâli olan sürgünün, sancılı duygu durumunu daha çocukken ailesi ile birlikte yaşamıştı şair. Şiirlerindeki başlangıç noktalarının yarım kalmış hâlleri, işte bu sökülmeler, koparılmalar ve telafisi olmayacak ka-

yıplarla verilmekteydi okuyucularına. Annesinin ve ailesinin ızdırabını, daha çocukken başlayan yoğun bir şekilde içselleştirmesi, hayatı boyunca yazmasına hatta yazarken mısraların bir bölümünden sonra düz metinlerle anlatımlara bile neden oluyordu. Umutların sıfırlandığı sürgünün bu tren yolculuğu, daha sonrasında annesinin bu hâllere dayanamayıp sürekli yası varlığını sürdürmesi ve sonunda erken kaybı, sanki onun artık şiir yazmadan yaşayamaması durumunu bile ortaya çıkarmıştı. Bu yolculuğu “Kışne Kirazını ve Göç, Mevsim” şiirinde şöyle anlatmıştı.

...

Ben bir yük vagonunda açtım gözlerimi,
Firavun'un ekinlerini yöneten Yusuf da
Arkadan yırtılmış gömleğiyle
Kanatları dökülmüş kuşa benzerdi.

...

Cemal Süreya eşi Zuhâl Tekkanat'a gönderdiği "On Üç Günün Mektupları" nda ise o günleri şöyle ifade eder:

Bizi bir kamyona doldurdular
Tüfekli iki erin nezaretinde
Sonra o iki erle yük vagonuna doldurdular
Günlerce yolculuktan sonra bir köye attılar
Tarih öncesi köpekler havlıyordu
Aklımdan hiç çıkmaz o yolculuk, o havlamalar, polisler
Duyarlılığım birazda o çocukluk izlenimleriyle besleniyor belki
Annem sürgünde öldü, babam sürgünde öldü.

Şairin aşkla imtihanı ise bütün bir ömrünü kaplayacak kadar arayışlar içinde geçmişti. Belki de erken kaybettiği annesinin peşinden koşmaktaydı hayatı boyunca. Her aşkın artık nihayet olduğuna inanmak isteyen şair üç evlilik yapmış, aşklarını şiir aşkıyla bütünleştirmiş ve sonunda son evliliğine "Nihayet" diyebilmişti.

Bunun duygusunu "Biliyorum Sana Giden..."şiirinde şöyle mısralara döker;

Biliyorum sana giden yollar kapalı
Üstelik sen de hiçbir zaman sevmedin beni
Ne kadar yakından ve arada uçurum;
İnsanlar, evler, aramızda duvarlar gibi
Uyandım uyandım, hep seni düşündüm
Yalnız seni, yalnız senin gözlerini
Sen, Bayan Nihayet, sen ölümüm kalımım
Ben artık adam olmam bu derde düşeli.
...

Cemal Süreya dizelerindeki kelimelerle oyununu öyle ustalıkla yapmıştır ki şiirlerinde uzanan rüzgar, özgürlük olarak okuyucuya sirayet etmiştir. Şehirleri, çay bahçelerini tasvirleri, canlılığa ve yaşamışlığa işaret

etmekte, sanki az uzanılsa şiirin içinden oralara ulaşılacak izlenimi vermekteydi.

"Çay Bahçesi" şiirindeki dizelerinde yaptığı anne tasviri, gene tren bekleyen kişiyi, üzümlük, yorgunluk ve fakirlikle donatmaktaydı. Kendi yorgunluğunu, şiirde tasvir ettiği kadın üzerinden yapmış, çay bahçesinin de âdeta içimizde canlandırılmasına neden olmuştu.

24 Mayıs Cumartesi
Burda bu çay bahçesinde
Duvarlar kuşlarla dolu,
Bilsen öyle yorgunum ki
Yalnız alnımı örtüyor uyku
İki çocuğuyla oturmuş
Karşı masada bir anne,
Beklediği tren saati
Bir olanak arıyor kendine
Gözlerine dolan beyaz çiçekte

Annesini kaybettikten sonra yaşamlarındaki bu büyük yaslar aslında babasını da kaybetmesine neden olmuştu. Babasına artık kavuşamayacaktı. Yatılı okul, babasının kendi yaşamını yeniden düzenlemesi ile ondan uzaklaşması, şairin yalnızlığının getirdiği bu büyük boşlukları şiirleriyle kapamasına vesile olmuştu. "Sizin Hiç Babanız Öldü mü" şiirini babasının ölümünden dört yıl önce yazmıştı.

Şiirde babasını yaşarken de kaybetmesini hem yadsımak istemiş, âdeta ondaki uzaklığına isyan etmiştir. Bir çocuk saflığı ile tüm dünyaya sorduğu bu soru, hem bir yardım çağrısıdır -yaşamış olduğu ya da onu bekleyen yasin dayanılmaz ağırlığına- karşı, hem de dünyaya karşı babasız durmanın çaresizliğidir.

Öyle ustalıkla yazılmış bir şiirdir ki ölüm sonrası yapılan seremoninin o kadar basit, ama bir o kadar da ağır duygularla donatıldığını ortaya koymaktadır. Ulaşılamazlığın, kaybın derin izlerinin hem ölüm gibi gerçek, hem de ölüm kadar yaslı bir süreç olduğunu anlatır bizlere. Yaşamındaki hayal kırıklığı, çocuk anılarındaki hamam oyunları ve bunların elinden kaydığı bir sabunun gözlerini yaşartması kadar kör etmiş gibiydi onu.

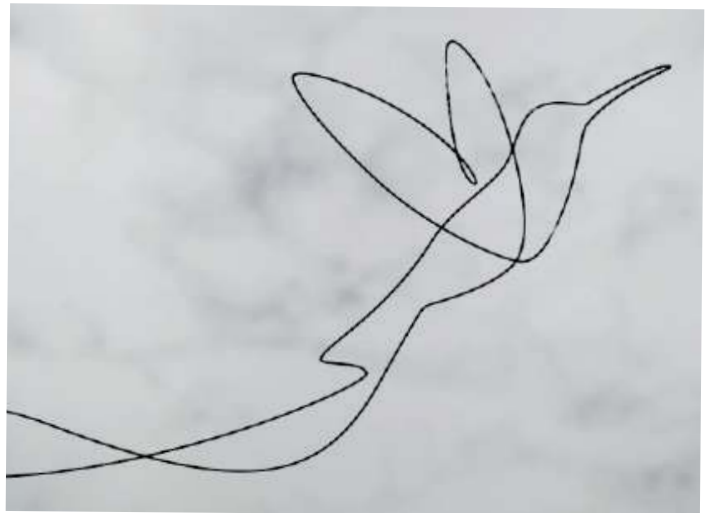

Sizin hiç babanız öldü mü?
Benim bir kere öldü, kör oldum.
Yıkadılar, aldılar, götürdüler.
Babamdan ummazdım bunu kör oldum.
Siz hiç hamama gittiniz mi?
Ben gittim lambanın biri söndü
Gözümün biri söndü, kör oldum
Tepede bir gökyüzü vardı yuvarlak
Şöylelemesine maviydi kör oldum
Taşlara gelince hamam taşlarına
Taşlar pırıl pırıldı ayna gibiydi
Taşlarda yüzümün yarısını gördüm
Bir şey gibiydi bir şey gibi kötü
Yüzümden hiç ummazdım bunu kör oldum
Siz hiç sabunluyken ağladınız mı?

Cemal Süreya

(1931-1990)

Şehnaz ORHAN

ÖMRÜ VE İHTİYAR

Bir kapı gıcirtısıyla başladı benim hayatım. Bir kapı gıcirtısı. Yani olaki biri tarif et dese küçüklüğünü, kapı gıcirtısı derdim. Gelenler ve gidenlerin evdeki ilk ve son izleri. Gelenler muhakkak giderlerdi. Kimisi ateş alır kimisi biraz daha fazlaca kalırdı. Fakat sonuç hep aynıydı. Herkes giderdi en sonunda hep bir yerlere. Gelenlerin sevinci olurdu, gidenlerin sessizliği kalırdı evde.

Yüreğim mi?

Onu henüz kimse farketmedi. Çocuktum en nihayetinde, her sureti unutmakta üstüme yoktu. İşte o zamanlar sorulsa çok severdim insanları; gelenleri de gidenleri de... Artık kendimi bile var olduğumu hissettiğim sürece seviyorum.

Ve yetişkinliğim. Kimseyi umutlandırmak istemediğim için yapayalnız geçirdiğim. Bir kapı çalısıyla bir çocuğun sevinci olmadığım. Tüm bunlar şu an bu yaşımda fark ettiriyor kendi haksızlığımı. Bülbüller bile sürekli ötmekzen ben kendimi bir kafeste susmaya mahkum etmişim. Ama konuşmazdım, ben kimsenin hiç kimsesi olmayacaktım.

Olmadım da.

Çünkü benim kimsem olmadı. Fakat yaşım yetmiş ve ben geç kalmış olabilirim kafesimden çıkmak için. Olsun bu sefer çıkacağım. Evimin kapısı altın renginden çiçekli ve yaldızlı bir kapıya dönüşecek.

Zil sesim bülbül sesi olmalı tabii.

Kaç bayram daha görürüm bilmiyorum fakat ben envaiçeşit şekerleme koyacağım çocukların çantalarına.

Benim yaşım yetmiş ve ben küskünlüklerime, kırılmalıklarıma ancak veda ediyorum. Her yere koşar adım giden, tüm işini zamanından önce teslim eden ben. Kendime yetmiş yaşımda varabildim.

Bu arada ben bir duvar ustasıyım. Bir sürü eve, bahçeye sınırları ben çizdim. Bazı duvarlara da resimler çizdim. Gönlümdekileri resmedebildim sadece. Ben yetmiş yaşına kadar yalnız yürümüş bir ihtiyarım. Var olduğunu hissetmek için varlığını unutmuş huzursuz bir ihtiyar.

Günün sonu seçimlerimle dolu. Üzgün müyüm, pişman mıyım? Ben sadece yalnızım. Eşim, dostum yok. Fakat kalbini kırmışımı diye düşündüğüm kimsede yok. Belki yarın cenazem olur, kim bilir belki kimsesizler mezarlığına gömülür bedenim. İşte ne kadar yaşarsam artık... Belki dostlarım olur bugünden sonra. Bir bisiklet aldım, üç tekerli. Dolanmak için çarşı pazarlarda. Dükkanlara gireceğim sohbet edeceğim ama artık gerçek sohbetler!

Gün sonunda şunu itiraf etmeliyim, sözler Cemal Süreya'ya ait. Hayattan bir şey öğrendiysem, o da şudur, "Herkes her şeyin farkında ve kimse, hiçbir şeyi yanlışlıkla yapmadı." Bu sebeple üzgün değilim, bana yapılmış ve yaptığım her şeyle yaşamımı dönüştürüyorum. Kimseye beni yargılama ve eleştirme hakkını vermiyorum. Kendim hariç. En nihayetinde ben yetmiş yaşında bisiklete binen bir ihtiyarım. Kadın veya adam değil. İhtiyar!

Asya Alin ARSLAN

BİR KUŞUN KANADINDA HAYAT

“Hayat kısa, kuşlar uçuyor“ der Kısa adlı şiirinde Cemal Süreya. Kısacık bir ana sığdırılan o upuzun anların lezzetinde dizeler sunar bize. Oysa biz insanlar, uzun uzun zamanlar bekleriz, dar vakitlerde ve kısa kısa anlarda söylemek ar gelir çoğu zaman. Çünkü büyük büyük laflar etmek gerekli sanırız büyük büyük insanlar olmak için. Öyle öğretilmiştir bize, herkesin durmadan söylendiği ve durmadan anlattığı coğrafyanın kaderi olarak... O kadar uzun anlatmak lazımdır ki kimsenin de çok dinlemesine lüzum da yoktur oysaki.

Oysa şairler tam da burada ayrılmaya başlar diğerlerinden. Bir kelime, diğerinin yanına gelir ve dünya yeni bir anlama bürünür. Nasıl olur dersin bu kadar sanal bir dünya düzleminde bir şair iki sözcüğü bir araya getirir ve dünyaya yeni bir renk, yeni bir mana getirir. Yeni bir doğum, yeni bir oluş, yeni bir varış olur tam da o an.

Şairler şiirlerinden mi doğar yoksa şair olan yeni bir şiir mi doğurur? Hangisi daha sahicidir? Yazmak, kelimelerle sonsuza dek oynama özgürlüğü demiştim tam da böyle bir konu etrafında... Oynulardan mı doğar şiirler, sözler, hikâyeler yoksa kişi kelimeleri mi oyunlaştırır?

Cemal Süreya o kadar tasarrufla seçer ki o kelimeyi Kısa adlı şiirinde “Hayat kısa, kuşlar uçuyor” der, atar ortaya bir oyun çeker gider. Bize de koca bir oyun bırakır gider hayatın kısalığı ve uzunluğu üzerine düşünmeye? Hayat kısa olduğundan mı kuşların bunca aceleyle ordan oraya sürü sürü uçmaları, hep bir yere aceleyle yetişme kaygıları yoksa kuşlar durmadan uçuğu için mi bize kısacık gelir o anlar bir kuş uçuşu arasında? Hayat bir an meselesi. İçindeki anlamla müstesna hem uzun hem de kısa... Bir bakmışız bir kuş kanadında oradan oraya bir bakmışız bir yere saplı kalmış bir ömürle eşdeğer. İçinde bulunulan za-

manla sabitlenen anlar bütünü. Kimine göre bir çilehane kimine göre de bir keyif durağı... Olmaktan en keyif aldığın an ve kişilerle bir su, yüreğinde pır pır bir kuş içinde sonsuz bir deniz. Ah bir de zorlamayla, kederle bekleniyorsa ömürde bir törpü, gönülde bir sızı, içeride bir uhde... Hangisini besliyorsak orayı çoğaltıyor hemen de ruhumuz. Hemen taraf belirliyor. Seçe seçe yol alıyor insan, hayatın kısalığı ile uzunluğu arasında bir yerde. Kuşları da alıyor sonra şahit olsun diye yanına, uçuyor mu, uçmuyor mu?.. Uçuyorsa şayet gönlündeki kuşlar, içi bahar bahçe. Uçmuyorsa talan olmuş kış bahçesi... Kimine gönül ferahlığı, kimine gönül darlığı...Ş

Şair burada yine göz kırıyor başka bir şiirle tam da hayatın kısalığını ispatlarcasına, “Ölüyorum Tanrım /Bu da oldu işte/Her ölüm, erken ölümdür / Biliyorum Tanrım/ Ama ayrıca aldığın şu hayat, fena değildir/ Üstü kalsın...”

... Ama ayrıca aldığın şu hayat, fena değildir üstü kalsın, deyip bu kaygısızlıkla geçebilmek hayattan, aldığını alıp pazarlığa lüzum görmemek, görünürde kısa, özde uzun bir hayattır zira. Aldığını alıp üstü kalsın deyip de gidebilmek bir gönül doygunluğudur. Doydum ve kalkıyorum bu sofradan diyebilmektir. Hırstan, tamah-tan uzak, yettiği kadarını alıp şükürde olabilmektir. Çünkü yine yeniden tam karşımda uçan iki kuş bunun ispatıdır. Onlar da buna inanarak uçmaya devam edecektir. Dünya var oldukça, tıpkı bizler gibi... Hem biz kuşlardan öğrenmiş olamaz mıyız, hayatın aynı anda hem uzun hem de kısa olabileceğini? Haydi sizde bakın gökyüzüne, bir kuş bulun kendinize! Sonra sorun hayat kısa mı yoksa uzun mu? Cevabı yine kuşlardan gelecektir. Çünkü hayat var oldukça kuşlar uçmaya devam edecektir, kanatlarında dolu dolu bir hayatı taşıyarak...

Ve gökyüzüne uzaktan fısıldayacaklardır, “Ama ayrıca aldığın şu hayat ,fena da değildir...”

HİÇ/ HATİCE ÇEMREK GÜLER

KALP GÖÇÜ

Zamanın ve mekânın getirdiklerine yetemediğimiz durumlarda ani kararlar alırız. Genellikle bıçağın kemiğe dayandığı, nefes bile alamadığını hissettiğin ama başına gelebilecekleri göze alarak “Artık yeter!” dediğin zamanlar... Okuduğun bir cümle ya da bir dizenin yüreğindeki, yüreğine akıverir; rehber olur. Hayata “Gel karşıma otur, hesaplalım.” dedirtir.

En son Evrim Kuran’ın “Onlar Göçtü Buradan” isimli kitabını okumuştum. Son söz kısmına geldiğimde boğazım düğümlendi. Hayatla hesaplaştığım anlardaki duygularımın vücut bulmuş hali kurduğu cümlelerdeydi. Göç kavramını enine boyuna araştırıp istatistiklerle desteklemiş, özellikle yad ellerdeki hissiyatını dile getirmişti eserinde. Göçün insan ve ülke üzerindeki etkileri bilimsel boyutunun yanında duygusal boyutuyla da ele alınmıştı. Kolay değil yer değiştirmek, hele kalp göçü hiç kolay değil.

Dişinizle, tırnağınızla kazıyarak geldiğiniz yerlerden ve bağ kurduğunuz insanlardan ayrılmak sağlam bir irade ister. Yeni simalar, yeni şehirler, yeni kokular, yeni sesler ve yeni gün doğumları sizi bekler. Güneşin doğuşu huzur verirken batımı da huzurlu olsun duaları içinizde bir yerde okunmaya başlar. “Tebdil-i mekânda ferahlık vardır.” der atalarımız ama bilin ki o ferahlığı sağlayana kadar çok emek vermek gerekir. Ya kaybedeceksiniz ya kazanacaksınız. Yollarda hep seçenekler çıkacak karşınıza. Bir an için durup derin bir nefes alırsınız. Ciğerlerinizin en ücra köşelerine gidecek, vücudunuzun her bir noktasına “Ben buradayım.” dedirtecek kadar derin bir nefes... Ve öyle bir bırakırsınız ki bütün yükü alıp götürür üzerinizden. Yol bitiminde umut güneşi gönlünüze doluyorsa bilin ki kazanmışsınızdır.

Kazanma duygusunu yaşadığınız an huzur kaplar bedeninizi. İyi ki dediğinizde çektiğiniz tüm bilinmezliklerin ve sıkıntıların sonu olur. Hayata karşı tecrübe kupasını gururla kaldırabilirsiniz. Çünkü sizi ayakta tutan, güçlü kılan deneyimlerinizdir. Bir sonraki hayaliniz için emin adımlar atmanızı sağlar. Ömrünü geçirdiğin dünyada her yaşanandan ders çıkarmak, dönüp arkana baktığında tattığın kıvanç duygusunun tarifini imkânsız kılar. Çevrenize baktığınızda çok güçlü olduğunu hissettiğiniz insanlar görürsünüz. Başlarına ne gelirse gelsin eğilip bükülmezler. Çelik gibi bir iradeye sahiptirler. İşte onlar hayattan ders çıkarmayı bilenlerdir.

“Callistemon Laevis” diğer adıyla “Fırça Çalısı Çiçeği” her an yeşil kalabilen bir çiçek türüdür. Açtığı zaman yeşil dallar kırmızı fırça şeklini alır, eriştiği olgunluk görüntüsüne yansır ve öyle bir parlar ki izlemeye doyamazsınız. Yıl boyunca dayanıp çiçek açtığındaki hali bedenen göçün yanında artık kalbinin de tamamen göçtüğünü söyler bana. Çünkü başına gelebilecek her türlü zorluğu yaşayıp bütün engelleri bir bir aşmıştır. Kalp ve beden vuslata ermiş, bir bütün olmuştur.

Hayatla muhasebeniz bitmiştir. Vicdan tartınız adaletli tartıyorsa geçmiş ve geleceği, yıllar geçse de yüzünüz güler, yüreğiniz kırıışmaz. Sevginiz, hele yaşama sevinciniz hiç bitmez.

Cemal Süreya'nın şu mısraları dilinizden düşmez;

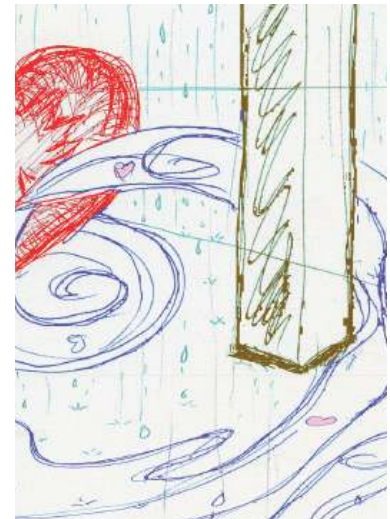
“Bugün yaşamayı seviyorum.

Yarın da bir neden bulur severim.

Daha sonra yeniden keşfeder yeniden severim.

Benim sevmekten başka işim yok ki...”

NİHAN ŞENOL

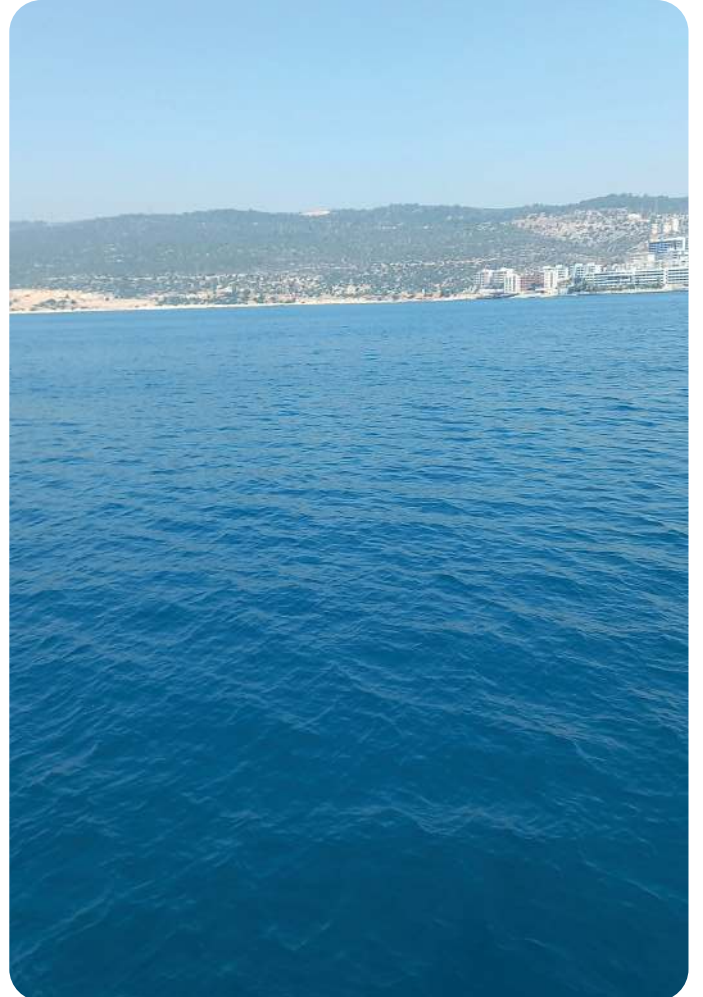

SİZDEN GELEN

BEYDA TOPAN

TUĞBA BADEMCI

FOTOĞRAFLAR

SERPİL SOYLU

BÜŞRA AYRANCIOĞLU

Şahsen ben insanları yargılamak yerine, onları anlamaya çalışmaktan zevk alıyorum.

Stefan Zweig

Güvenli sularda fazla yüzdüm. Şimdi boğulma vakti.

Sylvia Plath

“Her şeyden hoşlanman gerekmez.
Yalnızca anlamalısın.”

Ernest Hemingway

Neşeli manzaraların altında hüznün yattığı görülür.

Nikolay Gogol

Kasım 2017' de üniversite öğrencileri tarafından başlatılan köy okullarına kütüphane kurma projesi bugün itibariyle **28 okula ulaşmıştır**. İncelemek için sosyal medya hesaplarını ziyaret edebilirsiniz.

Gidilen okul sayısı: 28
Götürülen kitap sayısı: 10175
Toplanan kitap sayısı: 12117

 Geleceğimiz Kitapta

 @geleceğimizkitapta